

MARZEC MIESIĄCEM EKOLOGII

Młodzieżowa Rada Miejska w Wieliczce podjęła uchwałę dotyczącą działań oraz akcji proekologicznych w swoich szkołach i najbliższym otoczeniu, s. 9

WODA DLA PRZYSZŁOŚCI

Burmistrz Wieliczki: „Woda dla zrównoważonej przyszłości” w kontekście nie tylko zarządzania miastem, jako najważniejszej perspektywie, ale także w ujęciu globalnym, s.6

PRZYWRÓCIĆ BLASK I PIĘKNO

Rozmawiamy o projekcie renowacji zabytkowej architektury tj. kapliczek przydrożnych, który realizowany jest od wielu lat w Mieście i Gminie Wieliczka, s. 16

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 3 (6), marzec 2024

Puls Wieliczki

Plus

ISSN: 2956-8307

**BIEG TROPEM
WILCZYM**

s. 44

Marzec 2024

aktualności / wydarzenia

- 3
- ESTAKADA W WIELICZCE
- 4
- EKSPERCI W WIELICZCE O ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU
- 8
- SZPITAL UNIWERSYTECKI W WIELICZCE
- 9
- BADANIA MAMMOGRAFEM W WIELICKIM OŚRODKU ZDROWIA
- 9
- MARZEC MIESIĄCEM EKOLOGII
- 10
- KRÓLEWSKI BAL W SOLNYM MIEŚCIE
- 12
- INWESTYCJE EDUKACYJNE W TOKU
- 14
- OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ
- 19
- TYDZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU
- 20
- FESTIWAL PODRÓŻNICZY W WIELICZCE
- 21
- BIBLIOTEKA MŁODYCH
- 22
- BAL KARNAWAŁOWY KÓŁ GOSPODYŃ
- 26
- WIELICKA KOMUNIKACJA MIEJSKA
- 27
- DOFINANSOWANIE NA ROZWÓJ PARKINGÓW
- 28
- „LEGENDARZY” W WIELICKIEJ BIBLIOTECE
- 29
- SPOTKANIE Z MICHAŁEM RUSINKIEM
- 30
- ŻEGNAMY PROFESORA JÓZEFA DUDE
- 32
- KONCERT KOŁĘD UCZNIÓW
- 33
- FERIE W FILIACH BIBLIOTECZNYCH
- 34
- TEATR SZTOLNIA: SKOK W BOK DLA DWOJGA
- 35
- WERNISAŻ DŹWIĘKIEM MALOWANE
- 36
- WYSTAWA „VIA TRANSILVANICA”
- 37
- WSPÓLNOTA MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
- 38
- CHARYTATYWNA NIEDZIELA SPORTOWA
- 39
- BAL Z BABCIĄ I DZIADKIEM

- 41
- KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY
- 42
- BAL KARNAWAŁOWY W KRZYSZKOWICACH
- 43
- WALENTYNKOWO W WIELICZCE
- 44
- BIEG TROPEM WILCZYM
- 46
- MISTRZYNIE MAŁOPOLSKI - SMS Solna Wieliczka
- 46
- WYŚCIG BY TOMASZ MARCZYŃSKI
- 47
- TRENING OTWARTY Z ARTUREM SZPILKĄ
- 48
- OSP BRZEGI RATOWNIKAMI WPOR/MSWIA
- 49
- WARTO BYĆ WIDOCZNYM NA DRODZE
- 50
- BY ZDROWYM BYĆ
- 51
- KINO WIELICKA MEDIATEKA ZAPRASZA

zbliżenia

- 16
- MAGDALENA GOŁONKA: PRZYWRÓCIĆ BLASK I PIĘKNO

wywiad

- 6
- ARTUR KOZIOŁ: WODA DLA ZRÓWNOWAŻONEJ PRZYSZŁOŚCI
- 24
- ŁUKASZ SADKIEWICZ: INWESTUJEMY W ROZWÓJ

z górnej półki

- 31
- Krytycznym Okiem

by zdrowym być...

- 58
- Zdzisław Kapera: BY ZDROWYM BYĆ

Wydawca
WIELICKIE CENTRUM KULTURY
Rynek Górny 6, 32-020 Wieliczka
e-mail: pulswieliczki@wieliczka.eu
www.wck.wieliczka.eu

Redaktor Naczelny
Magdalena Kot
Dyrektor Wielickiego Centrum Kultury

PUNKTY DYSTRYBUCJI:

Wieliczka: Wielickie Centrum Kultury, UMIG Wieliczka, CER Solne Miasto, Punkt Informacji Turystycznej, Punkt Obsługi Mieszkańców, Wielicka Mediateka, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pracy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Zarząd Dróg w Wielicze, MGOPS Wieliczka, Zarząd Budynków Komunalnych, Apteka nad Solą, Apteka Barbary Lisak, Sklepy Biedronka, Sklep MARKET POINT, Parana Resto i Cafe, Sklep Paleo, Sklep Lewiatan, Mydlarnia U FRANCISZKA, Cukiernia Bieniak, Sklep Groszek na ul. Reformackiej, Sklep Lewiatan ul. Grottgera, Dom Handlowy Kinga, Gabinet stomatologiczny Denti Med, Agata Studio Fryzjerskie, Bawialnia "Gąska", Bawialnia Panda Park, Olimpia. Salon fryzjerski Wicher D.E. **Krzyszkowice:** Delikatesy Metro, Dom Ludowy Krzyszkowice Czarnochowice: Sklep GREEN ABC, **Kokotów:** Carrefour Express, świetlica środowiskowa, **Chorągiewca:** OSP Chorągiewca (Ośrodek Zdrowia, Biblioteka) **Strumiany:** Kropka, **Węgrzce Wielkie:** Żabka, **Grabie:** Sklep u Hani, **Mała Wieś:** Delikatesy Zak, Sklep u Ani, **Sułków:** Delikatesy Sezam, świetlica środowiskowa, **Lednica Górna:** Sklep Żabka, świetlica środowiskowa, **Zabawa:** Sklep Żabka, **Rożnowa:** Sklep Carrefour, **Pawlikowice:** Sklep Lewiatan, **Siercza:** Sklep Lewiatan, **Janowice:** Sklep Avita, świetlica środowiskowa, **Raciborsko:** Sklep Groszek, **Gorzków:** Sklep Sowa, **Grajów:** Sklep MINI-MAX, **Mietniów:** Sklep Wielobranżowy Mietniów 264, świetlica środowiskowa, **Jankówka:** Sklep Wołek Agata, Bogusław, **Golkowice:** GREEN ABC, **Grabówki:** Sklep u Kaczora, **Sygneczów:** Sklep Lewiatan, świetlica środowiskowa, **Podstolice:** Sklep U Zbyszka, Byszyce: U Justysi, Hurtownia spożywcza Kazpol, **Brzegi:** Sezam Delikatesy **Koźmice Wielkie:** Apteka Mniszek

„Zielone światło” dla budowy estakady w Wielicze

WOJEWODA MAŁOPOLSKI KRZYSZTOF JAN KLĘCZAR WYDAŁ ZEZWOLENIE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI DROGOWEJ (TZW. ZRID) DLA BUDOWY WĘZŁA DROGOWEGO W WIELICZCE W CIĄGU DROGI KRAJOWEJ NR 94. POWSTANIE ON NA UL. KRAKOWSKIEJ I POZWOLI NA BEZKOLIZYJNY WYJAZD Z MIASTA DO KRAKOWA.

23 lutego Wojewoda Małopolski Krzysztof Jan Klęczar podpisał zgodę na realizację inwestycji drogowej dla budowy węzła drogowego w Wielicze w ciągu drogi krajowej nr 94 (estakada) i przekazał ją na ręce Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka Artura Kozioła oraz dyrektora Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie Tomasza Pałasińskiego. W wydarzeniu uczestniczyła także I Wicewojewoda Małopolski Elżbieta Achinger. Obecni byli dyrektor Wydziału Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie Edyta Lisak wraz z zastępcą Przemysławem Trzepaką oraz pracownikami, którzy prowadzili postępowanie administracyjne. W ramach inwestycji droga krajowa nr 94 zostanie poprowadzona estakadą, a pod nią powstanie rondo. Z niego będzie można wjechać na drogę w kierunku Krakowa i Tarnowa. Przewidziano jazdę dla kierowców jadących od strony Tarnowa. Wjazd z Krakowa będzie prowadził, podobnie jak dziś, ul. Krakowską do ronda Wieliczana. Dzięki budowie nowego układu drogowego zostanie zlikwidowana sygnalizacja świetlna. Nowe rozwiązanie udrożni ruch na drodze krajowej 94 i wjazd do Wieliczki oraz szczególnie problematyczny w godzinach szczytu wjazd z miasta w kierunku Krakowa. Zgodnie z wynikami przeprowadzonego

w latach 2020-2021 Generalnego Pomiaru Ruchu codziennie ul. Krakowską przejeżdża prawie 22 tysiące pojazdów. Przedsięwzięcie obejmuje przebudowę i rozbudowę drogi krajowej nr 94 poprzez budowę węzła drogowego typu WB długości ok. 542 m. - Dzisiejszy dzień to strategiczna chwila dla Wieliczki. Rozpoczynamy inwestycję drogową, która usprawni wjazd z naszego miasta oraz ruch na wszystkich kierunkach. Można powiedzieć, że przebudujemy bramę naszego historycznego i turystycznego miasta, z dwoma obiektami wpisanymi na listę UNESCO. W Wielicze i miejscowościach wokół niej rocznie przybywa blisko tysiąc mieszkańców, dlatego też budowa estakady przy wyjeździe na drogę krajową jest dziś niezbędna dla dalszego rozwoju. Gmina Wieliczka przygotowała projekt na realizację tego zadania i uzyskała wszystkie niezbędne uzgodnienia. Całkowita wartość prac projektowych to blisko 3 mln złotych. Teraz przed nami realizacja tak oczekiwanej przez mieszkańców inwestycji – zaznacza Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. - Jest ono częścią trasy alternatywnej dla autostrady A4, która obsługuje ruch tranzytowy na kierunku Kraków – Tarnów. Stanowi inwestycję celu publicznego, gdyż pozwoli

na przeprowadzenie bezkolizyjnie ruchu tranzytowego. Poprawi warunki komunikacyjne zarówno na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z terenem inwestycji, jak również polepszy skomunikowanie tego obszaru z pozostałymi – podkreśla Krzysztof Jan Klęczar - Wojewoda Małopolski. - Ruch tranzytowy poprzez wprowadzenie bezkolizyjnego przejazdu spowoduje polepszenie połączenia komunikacyjnego mieszkańców Wieliczki z Krakowem, skrócenie czasu przejazdu dla ruchu lokalnego i tranzytowego pojazdów poruszających się na relacjach Kraków – Tarnów, Kraków – Wieliczka. To bardzo ważna inwestycja dla mieszkańców – dodaje wicewojewoda Elżbieta Achinger. - Ul. Krakowska to jedno z głównych połączeń Wieliczki i Krakowa. Każdej doby przejeżdża tędy ok. 22 tysięcy aut. W ciągu 5 lat ruch wzrósł o prawie ¼. Dzięki budowie węzła wjazd z Wieliczki w kierunku stolicy Małopolski będzie o wiele łatwiejszy i bezpieczniejszy. Ruch na drodze krajowej nr 94 poprowadzimy estakadą, pod którą powstanie rondo pozwalające na bezkolizyjny wjazd z Wieliczki – podkreślił dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie Tomasz Pałasiński.

za: Małopolski Urząd Wojewódzki

Eksperci w Wieliczce o zrównoważonym rozwoju Przyszłość środowiska

WSPÓLNOTY LOKALNE SĄ CZĘŚCIĄ CAŁEGO ŚWIATA. RÓWNIEŻ W OBSZARZE, KTÓRY WYNIKA Z ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA NASZĄ PRZYSZŁOŚĆ. W DNIU DZISIEJSZYM, 1 MARCA, PODCZAS MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI „ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ – PRZYSZŁOŚĆ W ILOŚĆ I JAKOŚĆ WODY”, KTÓRA ODBYŁA SIĘ W WIELICKIEJ MEDIATECE ZWRÓCONO SZCZEGÓLNĄ UWAGĘ NA TEMATY: WODA JAKO KLUCZOWY ZASÓB NATURALNY LUDZKOŚCI, ZDROWA WODA/ZDROWY ORGANIZM, PRZYSZŁOŚĆ A ILOŚĆ I JAKOŚĆ WODY ORAZ KLUCZOWA ROLA WODY W OSIĄGANIU CELÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.

Przybyłych gości przywitał burmistrz Wieliczki Artur Kozioł, a zagadnienia dotyczące wody w swoich wystąpieniach poruszali: prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki - prorektor ds. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr hab. inż. Leszek Książek - prof. URK dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, Marius Galbenusa - prezes Europejskiego Instytutu Zrównoważonego Rozwoju, przedstawiciele samorządu z partnerskiego miasta Bergkamen w Niemczech oraz Bartłomiej Wojdyło - dyrektor do spraw zrównoważonego rozwoju na Europę w firmie CANPACK.

Woda jest nie tylko kluczowym zasobem naturalnym ludzkości, ale ma fundamentalne znaczenie dla przyszłości naszej planety. W obliczu jej wyjątkowej roli szczególne znaczenie zyskuje fakt, iż zasoby wody są ograniczone. Woda jest odnawialna tylko wtedy, gdy podlega mądrym zarządzaniu. Właśnie dlatego zrównoważony rozwój ma kluczowe znaczenie dla dobrobytu ludzi i lokalnych społeczności w przyszłości. Woda jest podstawą naszego funkcjonowania i ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego, zdrowych ekosystemów i przetrwania ludzkiego gatunku. Ma też kluczowe znaczenie dla zmniejszenia zachorowań w skali globalnej i poprawy stanu zdrowia, dobrobytu i produktywności całych populacji. Jest kluczowa dla produkcji i wielu usług. Jest również zasadniczym elementem adaptacji do zmian klimatu, służąc jako kluczowe ogniwo między systemem klimatycznym, społecznościami i środowiskiem.

- Samorząd nie może bać się trudności. Zarządzanie miastem czy obszarem gminy, to często stawianie kroków w obszarach krytycznych, punktach pełnych zagrożeń. Dzisiejsze spotkanie pokazuje, że samorząd podejmuje się rozwiązywania najtrudniejszych problemów w obszarach, które nas, mieszkańców, dotyczą. Gdy pojawia się problem w realizacji usług społecznych, nie zatrzymujemy się, tylko krok po kroku, czasami z ogromnym wysiłkiem, szukamy rozwiązań. Takim trudnym tematem staje się współcześnie gospodarowanie ilością i jakością wody. Gdy w Wieliczce byliśmy świadkami trudności z dostarczaniem odpowiedniej ilości wody do gospodarstw, jeszcze mocniej zaczęliśmy szukać rozwiązań. Wiem, że trudno w to uwierzyć, ale potrzebowaliśmy blisko 10 lat, aby zaprojektować, zdobyć odpowiednie fundusze i rozpocząć proces wzmocnienia tego kierunku gospodarki samorządowej w różnych częściach naszej gminy.

Niewystarczająca ilość wody: zbyt mała ilość opadów deszczu, zanieczyszczenia ściekami rzeki, z której dostarczana jest woda do domów, twardość wody ze studni głębinowej, kwestie infrastrukturalne. Ale też świadomość w oszczędzaniu wody jest dużym wyzwaniem. Były też wzmocnienia przez minione lata - wzmocniliśmy system odbioru zanieczyszczeń, blisko 250 km instalacji kanalizacyjnej, dziesiątki kilometrów nowej instalacji wodnej. Budowa nowych stacji, zbiorników i studni. Tak jak wspomniałem, krok po kroku, aby zmniejszyć zagrożenia. Gdybyśmy nie byli świadomi faktu, jak bardzo potrzebne jest wzmocnienie tego obszaru, nie byłoby dzisiejszej konferencji. Samorząd 6.0 to przyszłość, planowanie, a przede wszystkim zrównoważony rozwój. Samorząd to współpraca, w obszarze Uniwersytetów, nauki, gospodarki, przedsiębiorców i mieszkańców - podkreślił Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. UMiG Wieliczka

WODA DLA ZRÓWNOWAŻONEJ PRZYSZŁOŚCI

Panie burmistrzu, zakończyła się kolejna już międzynarodowa konferencja w Wieliczce, dotycząca zrównoważonego rozwoju pn. Woda dla zrównoważonej przyszłości". Dlaczego właśnie ten temat?

Z prostego powodu. Temat gospodarowania wodą jest obecnie jednym z kluczowych zagadnień. Nie tylko w kontekście zarządzania miastem, bo dla nas oczywiście najważniejsza jest lokalna perspektywa, ale w ujęciu globalnym – problem dotyczący wody jest i będzie w przyszłości coraz bardziej palącym problemem światowym. Skupmy się jednak na tym, co dotyczy nas i naszych mieszkańców.

Zarządzanie gospodarką wodną w wydaniu lokalnym to ogromne wyzwanie, biorąc pod uwagę szereg problemów, które nawarstwiały się przez lata, a właściwie dziesięciolecia przed wstąpieniem Polski do Unii.

Chciałbym zaznaczyć jedną niezwykle ważną rzecz. To obszar pełen trudności, ale samorząd nie może się tych trudności bać. Zarządzanie miastem czy obszarem gminy, jak w przypadku Wieliczki, to przecież często wkraczanie w obszar spraw krytycznych, budzących spore emocje, wymagających trudnych i skomplikowanych działań. Gdy pojawia się problem, szukamy krok po kroku rozwiązania, z ogromnym wysiłkiem. Tak właśnie działaliśmy i działamy w temacie wody. Już w pierwszych latach sprawowania funkcji burmistrza jasne się stało, jak bardzo istotnym problemem jest kwestia związana z wodą. Byliśmy świadkami trudności w dostarczaniu odpowiedniej ilości wody do gospodarstw, co spowodowało, że jeszcze intensywniej zaczęliśmy szukać rozwiązań. Już wtedy myśleliśmy o tym, jak odpowiedzieć na całe spektrum problemów wynikających ze zbyt małej ilości opadów deszczu, zanieczyszczania ściekami rzek, z których dostarczana jest woda do domów, twardości wody ze studni głębinowej czy niewystarczającej infrastruktury. Dodam, że problemy z brakiem infrastruktury to przecież wynik wieloletnich zapóźnień cywilizacyjnych. Wiedzieliśmy, że nie tylko konieczne jest rozwiązywanie spraw na bieżąco, ale musimy myśleć o przyszłości, bo jasne było, że problemy będą tylko narastać wskutek zmian klimatycznych i innych czynników. Do tego liczba mieszkańców w całej naszej gminie zaczęła rosnąć bardzo wyraźnie. Pojawił się trend zgodnie z którym rocznie zamieszkuje tutaj 1000 nowych osób. Wymagania dotyczące obszaru wody nie tylko wzrosły, ale jasne się stało, że musimy

w przyszłości być w stanie obsłużyć o wiele większą liczbę osób, jeśli chodzi o usługi społeczne, w tym dostarczanie wody.

Nie da się nie zauważyć, że w ostatnim czasie w obszarze gospodarki wodą bardzo wiele się dzieje.

To wynik wieloletniej pracy. Trzeba było 10 lat, żeby zaprojektować, zdobyć odpowiednie fundusze i rozpocząć a następnie zrealizować prace i w ten sposób rozpocząć proces wzmocnienia tego właśnie kierunku gospodarki samorządowej w różnych częściach naszej gminy.

Podsumujmy w kilku zdaniach, co udało się zrobić.

Realizujemy ogromne inwestycje, których celem jest powstanie nowoczesnej sieci wodno – kanalizacyjnej w naszej gminie. Do tej pory w kilku etapach zbudowaliśmy blisko 300 km instalacji kanalizacyjnej. Powtórzę, 300 kilometrów! W linii prostej to niemal jak stąd do Warszawy! Zrobiliśmy ogromny postęp – skanalizowano wiele miejscowości, a w kolejnym, czwartym

etapie dojdą następne, głównie z południa gminy, gdzie warunki budowy są wyjątkowo trudne ze względu na ukształtowanie terenu. Tak wiele mówi się o ekologii, ale czasami zapominamy o sprawach najbardziej podstawowych. Nie będzie ekologii bez kanalizacji. Musimy dbać o to, żeby właściwie odprowadzać ścieki, bo gdy tego nie robimy zanieczyszczają one glebę, rzeki, z których pobierana jest woda trafiająca do naszych kranów. W trosce o wymiar ekologiczny naszego życia i życia naszych dzieci zaczęliśmy tam, gdzie było to najbardziej konieczne - od samych podstaw. Do tego powstały nowe stacje uzdatniania wody, nowe studnie. Realizujemy nasze plany konsekwentnie z myślą o mieszkańcach dziś i mieszkańcach przyszłości.

Konferencja, jak poprzednie, realizowana była pod hasłem Samorząd 6.0. Proszę przypomnieć ideę, jak za nim stoi.

Samorząd 6.0 to samorząd przyszłości. Samorząd, w którym zbiega się kilka kluczowych obszarów: zarządzania lokalnego, nauki i biznesu, po to, żeby zapewnić realizację usług społecznych na jak najwyższym poziomie i z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Te trzy kluczowe obszary muszą ze sobą współpracować. W ogóle zresztą, musimy pamiętać o tym, że współpraca i wspólna odpowiedzialność są kluczowe. To co robi jedna osoba ma wpływ na inną.

Jak w tym przykładzie, który pan podał na konferencji, bardzo życiowym, że jeśli ktoś wyrzuci śmieć na ulicę, to ktoś inny musi go podnieść.

To przykład pokazujący, jak nasze działania wpływają na inne osoby, o czym powinniśmy na co dzień pamiętać. Tak na marginesie, przestrzeganie zasad to wyraz szacunku do innych. Przecież, jeśli ktoś psuje, ktoś inny musi naprawić. A moglibyśmy unikać takiej konieczności. W kontekście samorządu przyszłości chodzi o to, że nie da się już realizować pomysłów, inwestycji jedynie we własnym zakresie. Proszę popatrzeć na osoby, które wystąpiły z prelekcjami i prezentacjami na naszej konferencji. Byli to reprezentanci świata medycyny, nauki, organizacji pozarządowych, samorządu. Wysłuchaliśmy prelekcji o roli wody w zachowaniu zdrowia, o sytuacji wodnej na obszarze naszego województwa i działaniach, które poprawiają stan wody, realizowanych przez naukowców, o globalnych celach zrównoważonego rozwoju dotyczących wody, o działaniach polskiej firmy CANPACK będącej światowym potentatem w dziedzinie opakowań aluminiowych i ich działaniach na rzecz gospodarki obiegu zamkniętego, wreszcie nasi przyjaciele z miasta partnerskiego Bergkamen opowiedzieli o najnowszej inwestycji związanej z wodą. Przedstawiciele różnych środowisk spotkali się w jednym celu, żeby dyskutować o problemie i sposobach na jego rozwiązanie.

Podczas konferencji zaprezentowano też stanowisko z wodą, przeznaczone dla mieszkańców, z którego można pić wodę bezpośrednio. Projekt ten, przygotowany we współpracy z naszym przyjacielem Mariusem Galbenusa, przewodniczącym Europejskiego Instytutu Zrównoważonego Rozwoju to

kolejny krok w szukaniu rozwiązań ekologicznych i zapewnianych dostęp do wody najwyższej jakości. Takie dystrybutory staną we wskazanych miejscach publicznych, między innymi w szkołach czy centrach sportowych.

Przyznam, że zapadło mi w pamięci to co powiedział pan Galbenusa, po pierwsze – cytując ekonomistów, że woda to będzie ropa przyszłości, a po drugie, że nawet małe miasto może dawać wielki przykład.

Już od dłuższego czasu mamy świadomość, że woda, ten niezbędny do życia element, z czasem stanie się, w skali globalnej, coraz trudniej dostępny i nasze działania mają zapewnić, że tutaj tej wody będzie pod dostatkiem. Niewątpliwie jednak musimy nauczyć się jej nie marnować, to kolejne wyzwanie, jakie przed nami stoi. A jeśli chodzi o to drugie zdanie - mam nadzieję, że nasza praca sprawi, że Wieliczka stanie się przykładem dla innych miast także w obszarze zarządzania wodą. Przed nami jeszcze długa droga, jeszcze bardzo wiele do zrobienia, ale też sporo pracy już wykonaliśmy. Są obszary, w których nasze rozwiązania są przedmiotem podziwu ze strony innych samorządów. Jak na przykład nasza komunikacja, czy system głosowania zastosowany w Zielonym Milionie. Mam nadzieję, że nasze rozwiązania okażą się skuteczne i będą chętnie naśladowane przez innych.

Proszę przypomnieć, jak postrzegana jest rola samorządu, tej komórki terytorialnej najbliższej mieszkańcom.

Ujmując sprawę najprościej, samorząd pomaga w naszym codziennym funkcjonowaniu. To samorząd organizuje dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków czy wywóz śmieci. To właśnie nasz samorząd odpowiada za dostarczanie milionów metrów sześciennych wody i odprowadzanie milionów metrów sześciennych ścieków. Pracownicy komunalni wywożą tysiące ton śmieci. Komunikacja miejska rozwozi tygodniowo do domów i miejsc pracy tysiące pasażerów na wielokilometrowym obszarze. Każdego dnia tysiące lamp oświetlają setki kilometrów ruchliwych gminnych dróg i chodników. To po tych naszych drogach poruszają się rodzice i opiekunowie, odprowadzając lub odwożąc do szkoły i przedszkoli swoje dzieci. To jest codzienność naszego miasta i gminy. A za nią stoi ciężka praca wielu osób, bo żeby się rozwijać, realizując oczekiwania mieszkańców, kluczowe jest umiejętne pozyskiwanie funduszy. Jedna inwestycja to często wieloletnia praca wielu osób. I jeszcze jedno – już się nie możemy zatrzymać. Dlatego muszą powstawać nowe drogi, szkoły i przedszkola. Placówki edukacyjne i opiekuńcze muszą mieć możliwość przyjęcia większej ilości dzieci i młodzieży. Potrzebne są kolejne przestrzenie, na których powstawałyby place zabaw oraz inne miejsca dla rekreacji i wypoczynku. Teraz najważniejsza jest przyszłość i plany, które chcielibyśmy zrealizować. Wybudujemy szpital, doprowadzimy do Wieliczki tramwaj, będziemy rozbudowywać komunikację miejską i poprawiać bezpieczeństwo na drogach. Powstaną nowe szkoły, przedszkola, żłobki oraz miejsca aktywności dla osób starszych. Nasz kierunek to rozwój.

Rozmawiała Katarzyna Adolf

Trwają prace Zespołu ds. utworzenia Szpitala Uniwersyteckiego w Wieliczce

18 STYCZNIA BURMISTRZ WIELICZKI ARTUR KOZIÓŁ POWOŁAŁ ZESPÓŁ DS. BUDOWY NA TERENIE MIASTA WIELICZKA SZPITALA UNIWERSYTECKIEGO Z PRZYCHODNIĄ ORAZ CENTRUM DYDAKTYCZNYM DLA STUDENTÓW. ZESPÓŁ TEN W CHWILI OBECNEJ PRACUJE NAD KONCEPCJĄ FUNKCJONOWANIA SZPITALA W WIELICZCE ORAZ NAD PRZYGOTOWANIEM NIEZBĘDNEJ DOKUMENTACJI.

W skład zespołu wchodzi: przedstawiciele prorektora Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. Collegium Medicum oraz przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy Wieliczka. Zadaniem Zespołu jest koordynacja działań Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie oraz Miasta i Gminy Wieliczka zmierzających do budowy i utworzenia na terenie miasta Wieliczka Szpitala Uniwersyteckiego z Przychodnią oraz Centrum Dydaktycznym dla Studentów. Po feriach zaplanowane jest kolejne spotkanie. Natomiast w marcu planowane jest spotkanie burmistrza Wieliczki Artura Kozioła z Minister Zdrowia Izabellą Leszczyną.

- 28 września ubiegłego roku wspólnie z prof. Tomaszem Grodzickim podpisaliśmy akt notarialny dot. przekazania gruntu pod budowę Szpitala Uniwersyteckiego z Przychodnią oraz Centrum Dydaktycznym dla Studentów. Teraz prowadzimy robocze przygotowania,

nie z Krajowego Programu Odbudowy. Cieszę się, że możemy stworzyć warunki dla realizacji tak strategicznej dla mieszkańców Miasta i Gminy Wieliczka inwestycji. Bardzo dziękuję wszystkim za podjęcie tego kierunku na rzecz ochrony zdrowia mieszkańców i zabezpieczenia ich potrzeb w tym zakresie. - podkreślił Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. UMig Wieliczka

Bądź czujna! Badaj się, żeby żyć! Badanie mammografem w wielickim ośrodku

W nowym skrzydle ośrodka zdrowia w Wieliczce pacjentki zyskały możliwość skorzystania z badań mammograficznych przy pomocy nowego specjalistycznego sprzętu. Walka z nowotworami to jedno z największych wyzwań współczesności, a w niej kluczowe znaczenie ma profilaktyka. Dbając o systematyczne zwiększanie poziomu usług medycznych dla mieszkańców, wielicki ośrodek wyposażony został w mammograf - urządzenie pozwalające na wykrycie raka piersi we wczesnym stadium, a co za tym idzie, znacznie zwiększające szansę na pokonanie choroby.

W pierwszym miesiącu funkcjonowania tj. marcu badanie mammografem dostępne będzie dla pacjentek wielickiego ośrodka dysponujących skierowaniem, zaś od kwietnia dla wszystkich kobiet ubezpieczonych w NFZ, w ramach programu ministerialnego. Zadbajmy o profilaktykę, skorzystajmy z możliwości, jakie mamy w ofercie blisko zamieszkania, w wielickim ośrodku zdrowia. „Warto było rozbudowywać Ośrodek Zdrowia, aby móc zwiększyć dostępność specjalistycznych badań dla mieszkańców” - skomentował Artur Kozioł - burmistrz Wieliczki. UMig Wieliczka

MARZEC MIESIĄCEM EKOLOGII

Młode pokolenie jest szczególnie wrażliwe na sprawy dotyczące ekologii i bliskie im są projekty, których celem jest dbałość o stan środowiska. Zainteresowaniom tym dała wyraz również młodzież wielickiej gminy podczas drugiej sesji Młodzieżowej Rady Miejskiej w Wieliczce, która odbyła się w 7 lutego w wielickim Magistracie.

Spotkanie reprezentantów szkół podstawowych z terenu wielickiej gminy zakończyło się bowiem podjęciem uchwały, zgod-

nie z którą miesiąc marzec został ustalony miesiącem ekologii. Z inicjatywy młodzieżowych radnych przez cały miesiąc w wielickich podstawówkach odbywać się będą akcje poświęcone tematowi ekologicznemu, m.in. akcje sprzątanie świata, warsztaty eko, sadzenie drzew, zbieranie makulatury. 16 marca podczas Ekostrefy w CER Solne Miasto odbędzie się także pokaz eko-mody w wykonaniu uczniów szkół podstawowych. Serdecznie zapraszamy do udziału w naszych akcjach.

Młodzieżowa Rada Miejska w Wieliczce

Królewski Bal W SOLNYM MIEŚCIE

2 LUTEGO W SOLNYM MIEŚCIE W WIELICZCE ODBYŁ SIĘ TRADYCYJNY KRÓLEWSKI BAL A.D.2024 POD PATRONATEM ARTURA KOZIOŁA - BURMISTRZA MIASTA I GMINY WIELICZKA. TRADYCYJNIE BAL ROZPOCZĄŁ SIĘ POLONEZEM, KTÓRY POPROWADZIŁ ZESPÓŁ REGIONALNY MIETNIOWIACY.

- Przez te ostatnie tygodnie spotykaliśmy się na różnych wydarzeniach, którymi rozpoczynaliśmy nowy – 2024 rok. Dwa tygodnie temu ponad tysiąc osób uczestniczyło w Koncercie Noworocznym. Był to niesamowity widok, ale brakowało jednego – tańca. Bardzo Państwu dziękuję bo czuję, jakby to Państwo zaprosili nas na ten dzisiejszy bal. I jeszcze jedno – nie może się obyć bez życzeń, a więc szczęścia, pomyślności i żeby ten Karnawał był przedsmakiem szczęśliwych dni, którymi – mam nadzieję – będzie wypełniony cały rok, dla Państwa i dla nas wszystkich - życzył, otwierając Bal Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. Zabawę taneczną poprowadził zespół Blue Transfer. Partnerzy wydarzenia: Mediateka - Biblioteka Miejska w Wieliczce Centrum Edukacyjno - Rekreacyjnego „Solne Miasto” oraz Wielickie Centrum Kultury. UMIG Wieliczka

Rozpoczyna się II etap inwestycji „Budowa części dydaktyczno-sportowej na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr 4 w Wieliczce”

W OSTATNICH DNIACH PODPISANA ZOSTAŁA UMOWA NA WYKONANIE II ETAPU INWESTYCJI PN. „BUDOWA CZĘŚCI DYDAKTYCZNO-SPORTOWEJ NA POTRZEBY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 W WIELICZCE”.

Etap II prac zakłada wykonanie hali sportowo-wystawienniczej o wymiarach ok. 3230 x 3480 cm i wysokości 1100 cm oraz bieżnię wystającą poza obręb hali o wymiarach 765 x 3218 x wys. 457 cm i 780 x 1430 x wys. 457 cm. Cały budynek będzie miał wymiary maksymalne 3230 x 9058 cm i wys. 1100 cm.

Obecnie zakończyła się inwestycja związana z budową budynku dydaktycznego na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 4 w Wieliczce obok boiska sportowego TS Wieliczanka. Ten etap inwestycji obejmował budowę budynku z salami dydaktycznymi – konferencyjnymi oraz zapleczem sanitarno-szatniowym.

Powstała wówczas część z 8 salami dydaktycznymi – konferencyjnymi oraz zapleczem sanitarno-szatniowym (dla etapu II). Dodatkowo w tej części zaprojektowano pokoje biurowe, higienistki, pomieszczenia gospodarcze, techniczne (w tym kotłownię na 1 piętrze), portiernię

oraz recepcję, która będzie mogła spełniać funkcję gastronomiczną. Układ komunikacyjny stanowi hall, korytarze, 2 klatki schodowe oraz winda. Wejście główne do budynku znajduje się od strony południowej, a dodatkowe wejście od strony zachodniej.

Kształt budynku to obiekt składający się z 4 połączonych ze sobą prostokątów o zróżnicowanej wysokości.

- To kolejna ważna inwestycja edukacyjna w Wieliczce, poszerzająca naszą bazę edukacyjną w rejonie osiedla Krzyszkowice, charakteryzującym się jednym

z najwyższych wskaźników wzrostu liczby mieszkańców. Jest to również kolejna nowa szkoła w Wieliczce, gdyż niedawno oddaliśmy do użytku Szkołę Podstawową nr 6 w Wieliczce. Wcześniej wybudowaliśmy Szkołę Mistrzostwa Sportowego, sale sportowe przy szkołach w Mietniowie, Byszczach, Sygnejowicach. Równocześnie prowadzone są liczne inwestycje edukacyjne w naszych miejscowościach. Nie zatrzymujemy się i inwestujemy w sferę edukacyjną w wielickiej gminie - zaznacza Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. UMiG Wieliczka

foto: UMiG Wieliczka

Ostatni etap budowy przedszkola w Koźmicach Wielkich

GMINA WIELICZKA PRZYSTĘPUJE DO REALIZACJI DRUGIEGO ETAPU PRAC W RAMACH ZADANIA „BUDOWA PRZEDSZKOLA W KOŹMICACH WIELKICH”. NA TYM ETAPIE INWESTYCJI PROWADZONE BĘDĄ PRACE WYKOŃCZENIOWE WEWNĄTRZ NOWEGO BUDYNKU.

- Cieszę się, że przystępujemy do kolejnego etapu prac zmierzających do zakończenia budowy przedszkola w Koźmicach Wielkich. Rozwój bazy edukacyjnej w Mieście i Gminie Wieliczka jest zadaniem priorytetowym dla naszego samorządu. Równocześnie budujemy przedszkola w Zabawie i Wieliczce na os. Lekarka, a niedawno otworzyliśmy przedszkole nr 6 w Wieliczce. Ponadto, wkrótce zostanie udostępniony nowy budynek dydaktyczny na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 4 w Wieliczce i realizowany będzie kolejny etap inwestycji - budowa hali sportowej. Zakończyła się rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 3 w Wieliczce, budowa szkoły Podstawowej nr 6 w Wieliczce, budowa sal gimnastycznych przy szkołach w Byszczach, Mietniowie i Sygnejowicach i prowadzona jest rozbudowa szkół w Grabiu oraz Śledziejowicach, a przygotowujemy się też do rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 2 w Wieliczce i obiektu edukacyjnego w Sułkowie - zaznacza Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka.

foto: UMiG Wieliczka

Budowa przedszkola w Koźmicach Wielkich prowadzona przez Miasto i Gminę Wieliczka to inwestycja, która pozwala podejmować kolejne kroki w rozwoju tej miejscowości. Nowe przedszkole samorządowe o powierzchni użytkowej 670 m² (powierzchnia całkowita budynku: 996 m², kubatura 4204 m³) pomieści 180 dzieci. Przedszkole zostanie wyposażone w zaplecze gastronomiczne, z kuchnią umożliwiającą przygotowywanie posiłków, a także w windę dla osób niepełnosprawnych. UMiG Wieliczka

Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Grabiu

Postępują prace przy rozbudowie Szkoły Podstawowej w Grabiu. Trwają prace związane z wykończeniem elewacji ścian, ale także prace w sali sportowej i w nowych salach dydaktycznych. Zakończenie inwestycji planowane jest jeszcze w tym roku.

foto: UMiG Wieliczka

Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”

W dniu 2 marca w Wielickiej Mediatece odbył się Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” na poziomie eliminacji gminnych. Koordynatorem turnieju był Tadeusz Luraniec opiekujący się Młodzieżowymi Drużynami Pożarniczymi w Mieście i Gminie Wieliczka.

I kategoria SZKOŁY PODSTAWOWE 1-4 KLASA

1. Marcel Dusza OSP Grajów
2. Amelia Janiszewska OSP Grajów
3. Kacper Kapcia OSP Wieliczka

II kategoria SZKOŁY PODSTAWOWE 5-8 KLASA

1. Wojciech Płaneta OSp Byszyce
2. Wiktoria Flak OSP Grajów
3. Barbara Antoniewska Ochotnicza Straż Pożarna w Wieliczce

III kategoria SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

1. Zuzanna Ptak OSP Raciborsko
2. Błażej Luraniec OSP Zabawa
3. Emilia Sacha OSP Choraławica

Nagrody zwycięzcom wręczyli: Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, komendant PSP w Wieliczce Leszek Kasiński oraz Władysław Kucharski - prezes Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. GRATULACJE DLA ZWYCIĘZCÓW! UMIG Wieliczka

fot. Wielickie Centrum Kultury

PRZYWRÓCIĆ BLASK I PIĘKNO

OD 15 LAT ZWIĄZANA Z PRACĄ W SAMORZĄDZIE WIELICKIM W OBSZARZE KULTURY, SPORTU I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ. ZAJMUJE SIĘ ORGANIZACJĄ DUŻYCH WYDARZEŃ KULTURALNYCH, SPORTOWYCH I PROMOCYJNYCH Z UDZIAŁEM WIELICKICH ARTYSTÓW, ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH, CHÓRÓW, ORKIESTR, KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH, A TAKŻE KLUBÓW SPORTOWYCH I INNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH.

ZIEMIA WIELICKA TO JEJ RODZINNY DOM, POCHODZI Z RACIBORSKA POŁOŻONEGO NA MALOWNICZYM POGÓRZU WIELICKIM. ABSOLWENTKA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO NA KIERUNKACH STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE I KULTUROZNAWSTWO. JEJ PASJĄ SĄ PODRÓŻE, POZNAWANIE LUDZI I INNYCH KULTUR, ZWŁASZCZA W EUROPIE WSCHODNIEJ I AZJI. WIELOKROTNI TEŻ JAKO OBSERWATOR ORGANIZACJI BEZPIECZEŃSTWA I WSPÓŁPRACY W EUROPIE UCZESTNICZYŁA W MISJACH OBSERWACYJNYCH PODCZAS WYBORÓW PARLAMENTARNYCH I PREZYDENCKICH M.IN. W UKRAINIE, MOŁDAWII, ROSJI I KIRGISTANIE.

Praca z ludźmi daje jej dużo satysfakcji. Lubi współpracować, tworzyć i pomagać.

W obszarze kultury dużą uwagę przywiązuje również do renowacji obiektów zabytkowych, w szczególności kapliczek przydrożnych, których historię i wysoki kunszt artystyczny stara się przybliżyć mieszkańcom ziemi wielickiej.

Nigdy nie zadowala się pół środkami, wszystko co robi, wykonuje na sto procent, ciągle planuje organizację nowych festiwali,

odnowę wyjątkowych zabytków ziemi wielickiej, przygotowanie kolejnych publikacji o historii solnego miasta. Stara się, by powstało Multimedialne Centrum Regionalne oraz podejmuje działania związane z rozszerzaniem współpracy międzynarodowej. Jej dom to Raciborsko, Wieliczka, Małopolska i właśnie tu pragnie nadal działać, z ogromną pasją i energią angażując się w kolejne projekty. Dyrektor Wydziału Kultury Turystki Sportu i Komunikacji Społecznej wielickiego urzędu Magdalena Golonka.

Spotykamy się, żeby porozmawiać o zbliżającej się publikacji dotyczącej zabytkowych kapliczek, których w krajobrazie Wieliczki jest bardzo wiele. Od wielu lat trwa projekt renowacji obiektów tej zabytkowej małej architektury, ile w sumie mamy kapliczek w Wieliczce?

W naszej gminie zachowało się ponad 300 kapliczek. To zjawisko wyjątkowe. W innych gminach nie ma ich tak wiele, co pokazuje, że z jednej strony były ważnym elementem kultury lokalnej, a z drugiej mieszkało tu wiele zamożnych rodzin, które na ufundowanie takiej kapliczki, nietaniej przecież, było stać. Kapliczki często mijamy, nie zwracając na nie uwagi. Są częścią krajobrazu zarówno miejskiego, jak i wiejskiego, a w związku z tym, że często ich fundatorzy czy kolejne pokolenia, które przejmowały opiekę nad nimi, po prostu nie dysponowali odpowiednimi środkami, ulegały one degradacji i przestawały być widoczne. A przecież są świadectwem historii miejsca oraz rodzin, które je fundowały. Tą publikacją chcemy zwrócić uwagę na ich bogactwo, walory artystyczne i historyczne oraz zachęcić do zainteresowania się tym materialnym przejawem lokalnej kultury. Każdy, kto spędził trochę czasu na eksplorowaniu Wieliczki i terenów

wsi leżących w obrębie gminy zauważył też, że mają bardzo zróżnicowaną formę. Są wśród nich kapliczki dużych rozmiarów, tzw. domkowe, czyli kaplice, do których można wejść i gdzie odprawiane są msze czy nabożeństwa. Ale można napotkać również kapliczki słupowe i mniejszą formę, czyli krzyże – drewniane lub metalowe, a także malutkie kapliczki skrzynkowe. Kapliczek domkowych jest mniej. Powstawały zazwyczaj tam, gdzie mieszkali rody dworskie dysponujące odpowiednimi środkami finansowymi. Kaplice te służyły lokalnej ludności, która mogła dzięki temu brać udział w nabożeństwach. Między innymi rodzina Niedzielskich ufundowała takie kaplice w Śledziejowicach, Kokotowie i Małej Wsi. Równie piękna kaplica domkowa znajduje się w Gorzkowie, w przysiółku Czarnociny, otoczona lipami.

Ich położenie nie jest przypadkowe?

Zazwyczaj są to miejsca, które charakteryzują się wyjątkowymi walorami estetycznymi, skąd rozciąga się niezwykle widok i gdzie mogli gromadzić się ludzie. Często powstawały na przecięciu dróg, które łączyły miejscowości. Najstarsze pochodzą z XVIII wieku, poza tym liczna grupa obiektów pamięta wiek XIX i oczywiście sporo jest z XX wieku. Mamy też współczesne, ale do tego jeszcze wrócę. Warto dodać, że te najstarsze charakteryzują się wspaniałym wykonaniem, pełnym detali architektonicznych. Równie wyjątkowy charakter

mają kapliczki słupowe, które składają się zazwyczaj z kilku kondygnacji. W głównej wnęce przedstawieni są święci, a całość wieńczona jest figurą wybranej postaci. O tym, jaka to będzie postać, decydowali fundatorzy. Często był to Pan Jezus, Maryja z Dzieciątkiem, ale też św. Florian, czyli patron strażaków oraz św. Jan Nepomucen, patron ludzi tonących, którego figury sytuowane były w pobliżu rzeki. W tych kapliczkach zapisana jest historia indywidualna, a także grupowa. Często powstawały w podziękowaniu, ale też dla upamiętnienia tragedii, które dotknęły fundatorów. Jeśli chodzi o cele, wyróżnia się Pieta w Sierczy, zresztą przepiękna, która ufundowana została w 1900 roku. Wyrzeźbił ją Józef Markowski. Bardzo interesujące są kapliczki rodzinne, najczęściej fundowane w dowód wdzięczności, z nazwiskami dawno zmarłych fundatorów utrwalonymi na kapliczce. Jeśli chodzi o krzyże, to oczywiście była to tańsza forma, ale też bardzo ciekawa, z interesującymi zdobieniami i wykonaniem. Czasami tworzone były przez miejscowych artystów, często na specjalne zamówienie.

Wiemy, ile kapliczek znajduje się w samej Wieliczce?

Oczywiście, na początku XXI wieku przeprowadzono inwentaryzację, dzięki której wiemy, że jest ich tu ponad 70, co stanowi ogromne bogactwo. Z pewnością ma to swoje źródło w niezwykle niebezpiecznej pracy w kopalni soli z którą związana była większość mieszkańców. Kapliczki te powstawały więc z wdzięczności za uratowanie życia, z prośbą o modlitwę i ochronę. Na pewno taką wyjątkową kapliczką jest znajdująca się na Nowym Świecie domkowa kapliczka drewniana. Idąc do kopalni, górnicy podchodzili do niej i modlili się, zanim zjechali na dół do ciężkiej i niebezpiecznej pracy. Ciekawostką jest to, iż bardzo wiele spośród wielickich kapliczek poświęconych jest św. Florianowi, a przypomnijmy, że jest on patronem strażaków. Żywił ognia był niewątpliwie tym, którego górnicy bali się najbardziej. Fenomenem w Wieliczce jest ulica Kopernika, gdzie kapliczkę można zobaczyć co kilka metrów. Oczywiście nie mogło zabraknąć obiektu poświęconego św. Barbarze, u zbiegu ulic Grottgera i Piłsudskiego, jak przystało na miasto górnicze.

W Wieliczce i okolicach coraz częściej widać odnowione kapliczki.

Staramy się rokrocznie restaurować pewną liczbę tych obiektów. Prace finansowane są ze środków zewnętrznych oraz własnych gminy. W czasach PRL-u, kiedy było szczególnie ciężko pod względem finansowym, mieszkańcy często starali się sami odnawiać kapliczki, np. malując zwykłymi farbami, co rzecz jasna nie mogło przynieść najlepszych efektów. Aktualnie prace prowadzone są pod nadzorem konserwatora i przy udziale specjalistów, a przed rozpoczęciem prac przygotowane są specjalne programy konserwatorskie.

Czy to zawsze inicjatywa urzędu?

Czasami z inicjatywą wychodzimy my, a czasami prace podejmowane są na wniosek mieszkańców. Takie inicjatywy cieszą nas szczególnie. Kapliczki są nie tylko ważnym symbolem przeszłości, cenną pamiątką, ale dla wielu osób wciąż żywym obiektem kultu, o czym można się przekonać np. podczas

nabożeństw majowych. Są pięknym elementem tradycji stale podtrzymywanej przez mieszkańców. Dlatego często wybierałam takie obiekty, przy których kult był żywy, widoczny w codziennie składanych kwiatach i zapalanych lampionach. Odnawianie kapliczek to ważny kierunek działań wydziału kultury, bo trzeba pamiętać o tym, że kultura to nie tylko organizacja wydarzeń kulturalnych, to również zachowanie dziedzictwa kulturowego naszego miasta, do którego niewątpliwie należą te małe obiekty sakralne.

Elementem tego dziedzictwa jest też działalność wielickich rzeźbiarzy amatorów.

I oni właśnie aktywnie uczestniczą w pracach konserwatorskich, wykonując rzeźby w drzewie czy kamieniu. Wśród nich Stanisław Anioł czy Paweł Janowski – każdy z nich zapisał piękną kartę w historii wielickich górników-rzeźbiarzy. Warto przypomnieć, że pan Stanisław rzeźbił krzyż znajdujący się na rondzie Światowych Dni Młodzieży w Brzegach. To współczesna rzeźba będąca kontynuacją wiekowej tradycji. Brzegi zaś to miejsce, w którym znajduje się liczna grupa współczesnych kapliczek w postaci Drogi Krzyżowej wykonanej przez Pawła Janowskiego i Kazimierza Kapustę. Tak jak wspominałam na początku tej rozmowy, wciąż powstają nowe kapliczki, a rejonem, gdzie jest ich najwięcej, są Brzegi i Pola Miłosierdzia.

Czy wśród wielickich miejscowości są takie, które wyróżniają się liczbą kapliczek?

Oczywiście. Na pewno to Grajów, gdzie mieszkało wielu kamieniarzy wykonujących wspaniałe figury. Bardzo dużo kapliczek można znaleźć w Podstolicach, Sierczy, Koźmicach Wielkich i oczywiście w samej Wieliczce.

Czy można wiedzieć, skąd zainteresowanie właśnie kapliczkami, dlaczego są dla Pani takie ważne?

Kapliczki towarzyszyły mi od dzieciństwa. Na lipie stojącej naprzeciwko mojego domu wisiła kapliczka skrzynkowa. Mijałyśmy ją codziennie w drodze do szkoły, a babcia uczyła nas, że trzeba się przy niej przeżegnać. Chodząc na religię, która wtedy była przy kościołach, mijałyśmy po drodze cztery kapliczki, zbieraliśmy kwiaty i stawialiśmy przy nich. Ten element tradycji związany z kapliczkami przekazywały nam nasze babcie. Zawsze mnie te

miejsca urzekały historią, która jest w nich zapisana i tym, że w maju gromadziło się przy nich tyle ludzi. Kapliczki też były fundowane przez członków mojej rodziny, w Koźmicach Wielkich stoi przepiękna kapliczka ufundowana przez moich pradziadków, która zawsze mnie fascynowała. Można więc powiedzieć, że to ważny motyw mojego dzieciństwa. Są dla mnie istotnym symbolem historii i wiary zarazem.

Od jak dawna trwa proces renowacji tych obiektów?

W zasadzie to proces, który toczy się od zawsze. Jak wspominałam wcześniej, ludzie odnawiali je na własną rękę. Od kiedy pojawiły się środki finansowe, możemy prowadzić renowację w sposób profesjonalny. Zainteresowanie ich odnawianiem i przywracaniem istniało od zawsze, a ja tylko nadałam procesowi większą dynamikę. Marzy mi się jeszcze, żeby powstał szlak wielickich kapliczek prowadzący przez najpiękniejsze obiekty sakralne.

Na koniec chciałabym podziękować tym wszystkim, którzy na co dzień opiekują się tymi miejscami, pomagają przy odnawianiu kapliczek, a tych, którzy nie znają jeszcze naszych niezwykłych pereł sztuki sakralnej, zachęcić do odkrywania ich piękna.

Dziękuję za rozmowę i na zakończenie podsumujmy: kapliczki w naszym regionie są to bardzo cenne obiekty kultury ludowej i sakralnej zarazem, o często wysokich walorach artystycznych, przechowujące bogactwo historyczne naszego miasta. Warto je zobaczyć!

Katarzyna Adolf / Wielickie Centrum Kultury

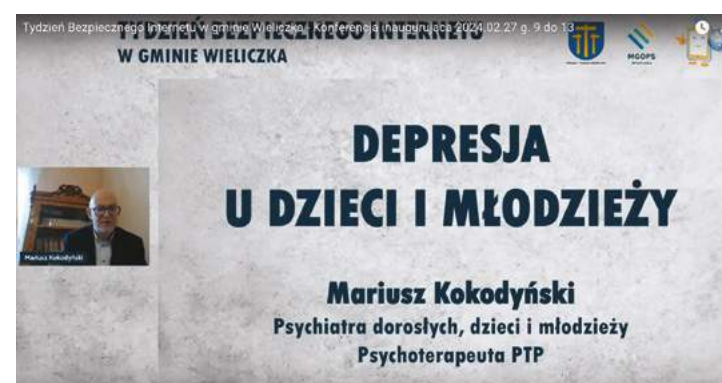
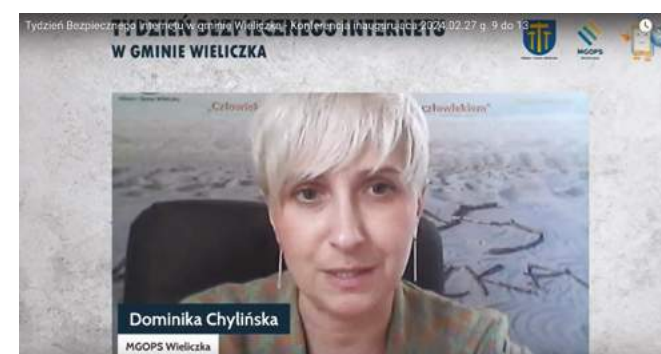

TYDZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU

Zorganizowana w Wieliczce konferencja zainaugurowała Tydzień Bezpiecznego Internetu w Gminie Wieliczka, przyłączając się do działań propagujących bezpieczne poruszanie się dzieci i młodzieży w Internecie.

Uczestników konferencji powitał Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. W trakcie konferencji wysłuchaliśmy cenionych ekspertów oraz praktyków, którzy podzielili się z nami rozległą wiedzą i doświadczeniem. Wystąpił Mariusz Kokodyński - lek. psychiatra z Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Szpitalu Babińskiego w Krakowie, Paweł Szczurek

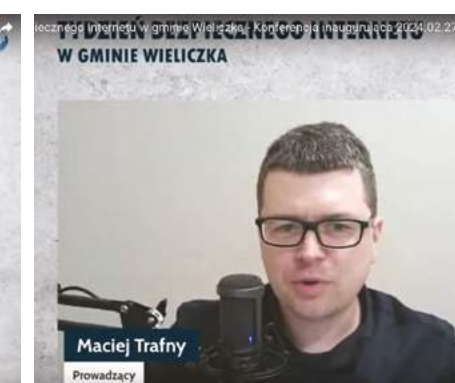
- Marketing Manager w Ideo Force, Ewa Domańska z Działu Profilaktyki Cyberzagrożeń NASK, Tomasz Gubała - prezes zarządu Fundacji Wspomagającej Wychowanie „Archeja”, Janusz Wardak - doradca edukacyjny, trener, prezes Stowarzyszenia Akademia Familijna. Tematyka wystąpień wprowadziła uczestników w nowe i zaskakujące obszary poznawcze. Obejmowała między innymi praktyczne sposoby zastosowania technik sztucznej inteligencji, propozycję wprowadzenia diety cyfrowej lub detoxu cyfrowego w rodzinie.

W NAWIĄZANIU DO MIĘDZYNARODOWEGO DNIA BEZPIECZNEGO INTERNETU, LUTY I MARZEC W CAŁEJ POLSCE OBLITUJE W INICJATYWY MAJĄCE NA CELU ZWRÓCENIE UWAGI NA KWESTIĘ BEZPIECZNEGO DOSTĘPU DZIECI I MŁODZIEŻY DO ZASOBÓW INTERNETOWYCH. AKCJA MA NA CELU RÓWNIEŻ ZAZNAJOMIENIE RODZICÓW, NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW Z PROBLEMATYKĄ BEZPIECZEŃSTWA ONLINE, A TAKŻE PROMOCJĘ POZYTYWNEGO WYKORZYSTYWANIA INTERNETU. CO ROKU DBI ORGANIZOWANE JEST W PONAD 150 PAŃSTWACH.

Omówiono też najaktualniejsze zagrożenia i miejsca, gdzie można liczyć na pomoc w sytuacjach, kiedy potrzebujemy wsparcia w sprawach bezpieczeństwa cyfrowego. Organizatorem wydarzenia był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce, którego dyrektor - Dominika Chylińska podziękowała serdecznie prelegentom za wartościowe wystąpienia, a wszystkim uczestnikom za udział w wydarzeniu. Konferencja jest dostępna do odsłuchania na kanale YouTube.

Małopolski Festiwal Podróżniczy 50N

ponownie do Wielickiej Mediateki

TRADYCYJNIE W MARCU ODBĘDZIE SIĘ MAŁOPOLSKI FESTIWAL PODRÓŻNICZY 50°N. TO WYJĄTKOWA IMPREZA, KTÓRA NA STAŁE WPISAŁA SIĘ DO KALENDARZA WYDARZEŃ O TEJ TEMATYCE, A PO UBIĘGŁOROCZNYM SUKCESIE JUŻ PO RAZ DRUGI ZAWITA DO WIELICKI.

W tym roku po raz czwarty na 50. równoleżniku szerokości geograficznej północnej (50°N) spotkają się pasjonaci podróży, turyści, aktywności outdoorowych, a także ciekawi świata miłośnicy dobrych książek reportaży i kultur świata. Festiwal odbędzie się w dniach 14-17 marca. Podczas tego długiego weekendu na scenie pojawią się podróżnicy, globtroterzy i himalaiści, a uczestnicy wydarzenia będą mogli wziąć udział w licznych spotkaniach, prelekcjach i warsztatach.

Festiwal rozpocznie się w czwartek Prologiem w Bochni, z której „solnym mostem”, jak przed rokiem, impreza przeniesie się do Wieliczki. Po raz kolejny to właśnie w Wielickiej Mediatece odbywać się będą główne wydarzenia festiwalowe w piątkowy, sobotni i niedzielny wieczór.

Festiwal 50°N jest znany z tego, że wśród gości pojawiają się osobowości z podróżniczego, górskiego i medialnego świata. Nie inaczej będzie i w tym roku. Podczas festiwalu wystąpią: Tomasz Michniewicz, Jacek Hugo-Bader, Janusz Gołąb, Jakub Porada, czy Piotr Trybalski.

Warto w tym miejscu nadmienić, że podróżnicze prelekcje to nie jedyna atrakcja Małopolskiego Festiwalu Podróżniczego 50°N. W ramach tego wydarzenia uczestnicy będą mogli liczyć na spotkania z podróżnikami, rozmowy w kuliach, wspól-

ne selfie, autografy i wiele podróżniczych wskazówek od praktyków. Będzie też możliwość nabycia książek i przewodników (nie tylko autorstwa gości Festiwalu) czy porozmawiania o bliższych i dalszych kierunkach weekendowych wypadów po Małopolsce, jak i dłuższych zagranicznych wojaży. Nie zabraknie także porcji praktycznej wiedzy, którą będzie można przyswoić na tematycznych warsztatach.

Sprzedaż biletów odbywa się za pośrednictwem strony Kina Wielicka Mediateka.

Tegoroczna edycja Małopolskiego Festiwalu Podróżniczego 50°N została objęta Patronatem Honorowym przez Marszałka Województwa Małopolskiego – Witolda Kozłowskiego, a także Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka – Artura Kozioła oraz Burmistrza Miasta Bochnia – Stefana Kolańskiego.

Partnerem Głównym Festiwalu 50°N jest Województwo Małopolskie, Partnerami Organizacyjnymi zaś Miasto i Gmina Wieliczka i Miasto Bochnia. Organizatorami Festiwalu są Stowarzyszenie PRO-TUR, Mediateka – Biblioteka Mie-

jska w Wieliczce oraz Kino Wielicka Mediateka.

Partnerami wydarzenia są: Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne Solne Miasto, Wielickie Centrum Kultury i Wielicki Ośrodek Sportu. Więcej informacji można znaleźć na fanpage'u imprezy w portalu Facebook www.facebook.com/50NFestiwal oraz na stronie internetowej www.50n.pl. materiały prasowe. MBM w Wieliczce

BIBLIOTEKA MŁODYCH

NOWA PRZESTRZEŃ DZIAŁU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

ZAPRASZAMY NA OTWARCIE

23 MARCA GODZ. 11.00 – 15.00

Biblioteka Młodych zaprasza!

ODPOWIADAJĄC NA POTRZEBY NAJMŁODSZYCH I TYCH NIECO STARSZYCH CZYTELNIKÓW WIELICKA KSIĄZNICA OTWIERA BIBLIOTEKĘ MŁODYCH – NOWOCZESNĄ PRZESTRZEŃ W ZABYTKOWEJ CZĘŚCI PRZYLEGAJĄCEJ DO BUDYNKU WIELICKIEJ MEDIATEKI, GDZIE ZOSTANIE PRZENIESIONY BIBLIOTECZNY DZIAŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Oprócz całego mnóstwa świetnych książek w każdym zakamarku, pomieszczenie będzie podzielone na strefy pełniące różne funkcje. Znajdzie się tam przestrzeń dla maluchów, dzieci, młodzieży, strefa gamingowa i projekcyjna oraz część komputerowa. Całość dopełni otwarta czytelnia i mini ścianka wspinaczkowa. Już niebawem na dzieci, młodzież i całe rodziny czekać będzie interesująca oferta bibliotecznych zajęć i warsztatów, m.in. Kreatywne Maluchy, Piątkowe Czytanie, warsztaty twórczego pisania, Kącik Technologiczny z okularami VR, robotami Photon i długopisami do druku 3D, rodzinne wieczory planszówek oraz Dyskusyjny Klub Książki Dziecięcej. Do Biblioteki Młodych zapraszamy już od 23 marca, gdzie w dniu otwarcia w godzinach 11.00 - 15.00 będzie czekać na Was moc atrakcji.

W programie między innymi:

- 11:00 – sala kinowa – „Opowieści piaskiem malowane” – niezwykle pokaz w wykonaniu Magdaleny Suszek-Bąk
- 12:00 – 15:00 – Biblioteka Młodych
- otwarcie nowej przestrzeni bibliotecznej
- strefy z atrakcjami technologicznymi (mecz Photonów, gry Xbox, gry VR)
- strefa kreatywnego maluszka
- stoisko ilustratorskie
- gry i zabawy literackie
- otwarcie Eko-kącika
- książkowe Eko-warsztaty
- wystawa ilustracji do książek dla dzieci „Podążaj za kotem” autorstwa rumuńskich rysowników
- Insta-ramka

Czekamy na Was! Paulina Wandas, MBM w Wieliczce

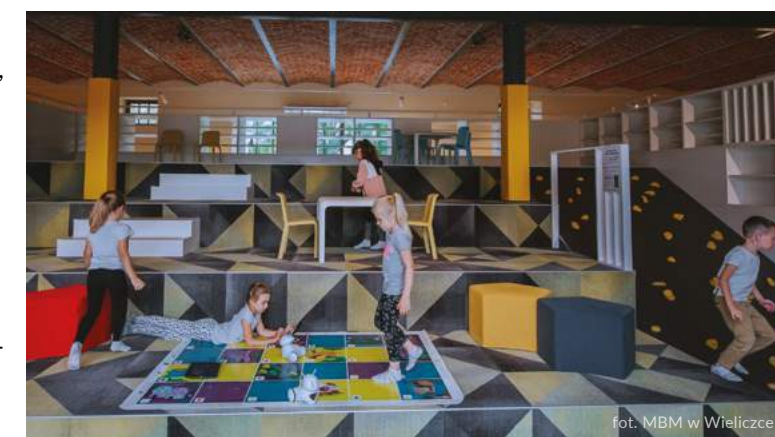

foto: MBM w Wieliczce

3 LUTEGO ODBYŁ SIĘ BAL KARNAWAŁOWY Z UDZIAŁEM PAŃ DZIAŁAJĄCYCH NA CO DZIEŃ W KOŁACH GOSPODYN NA TERENIE NASZEJ GMINY. WYDARZENIE TO KAŻDEGO ROKU JEST FORMĄ PODZIĘKOWANIA BURMISTRZA MIASTA I GMINY WIELICZKA ARTURA KOZIOŁA ZA WSPÓŁPRACĘ I OGROMNE ZAANGAŻOWANIE WIELICKICH GOSPODYN, KTÓRE OD LAT UDZIELAJĄ SIĘ PRZY ORGANIZACJI WIELU UROCZYSTOŚCI, ŚWIĄT I WYDARZEŃ, BĘDĄC WSPANIAŁYMI AMBASADORKAMI NASZEGO REGIONU.

BAL KARNAWAŁOWY

Kół Gospodyń Wiejskich w Domu Kultury w Brzegach

Wśród uczestników balu obecni byli również specjaliści goście, którzy współpracują i sympatyzują z wielkimi gospodyniami - Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, który dosłownie tanczącym krokiem dołączył do zabawy, oraz zastępca burmistrza ds. społecznych Agnieszka Szczepaniak, dyrektor Wydziału Kultury, Turystyki i Sportu Magdalena Golonka, radna Rady Miejskiej Elżbieta Sikora i przewodnicząca Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Wieliczka Małgorzata Krasoń.

Gości zgromadzonych w Domu Kultury w Brzegach powitała dyrektorka Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot, która złożyła wszystkim paniom życzenia zdrowia i pomyślności w rozpoczętym właśnie 2024 roku, podziękowała za dotychczasową współpracę i życzyła powodzenia w realizacji planów na przyszłość. W ramach podziękowania, przy wsparciu Pana Burmistrza, Wielickie Centrum Kultury przygotowało upominek dla gospodyń w postaci spersonalizowanych toreb.

Kto zna wielkie gospodynie, ten doskonale wie, że obok licznych talentów – kulinarnych, rękodzielniczych, czy muzycznych, słyną również z niepowtarzalnego poczucia humoru! Tańcom przy mu-

zyce towarzyszyły więc wesołe przysłówki, anegdoty i wiersze. Te ostatnie wybrzmiały tradycyjnie już z ust niezastąpionej Zdzisławy Mrozek – przewodniczącej gospodyń z Pawlikowic, znanej z zamiłowania do rymowanej twórczości z przymrużeniem oka.

Podczas balu na parkiecie królowały barwne i pomysłowe stroje, a wśród nich różowe dinozaury, zakonnice, pomoce domowe nierzadko z amerykańskich filmów, egzotyczne „hawajki”, damy z lat 60., księżniczki, a nawet pani komandos, ogrodniczka i pszczółka! Jak na bal przystało, nie zabrakło również pięknych i widowiskowych sukni, a muzyczną niespodziankę na żywo zapewnił występ młodej artystki z Brzegów – Oliwii Żelazko, której wyjątkowy głos dosłownie zaczarował publiczność. Dodatkową atrakcją była również ramka w kształcie auta do wykonywania pamiątkowych zdjęć. Bal był również okazją do złożenia indywidualnych życzeń i zaśpiewania

gromkiego „sto lat” pani Małgosi Krasoń, która obchodziła właśnie urodziny. Podczas balu swój debiut miało najmłodsze, utworzone niedawno Koło Gospodyń Wiejskich z Golkowic, które zostało

serdecznie przyjęte i zaproszone do społeczności wielickich gospodyń. Cieszymy się niezmiennie, że jest nas coraz więcej!

Za sprawną organizacją zabawy stały gospodynie z KGW Brzegi z przewodniczącą Krystyną Sendorek, które działając „na swoim terenie”, dały z siebie wszystko i dopięły każdy szczegół wydarzenia na ostatni guzik. Dziękujemy za wkład i zaangażowanie! Zabawie nie było końca, ale w końcu od czego mamy karnawał! Serdecznie dziękujemy za wspólnie spędzony czas i z radością czekamy na kolejne wspólne inicjatywy! Wielickie Centrum Kultury

INWESTUJEMY W ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KULTURALNEJ, SPORTOWEJ I REKREACYJNEJ

Rozmowa z Łukaszem Sadkiewiczem założycielem i prezesem Lokalnej Grupy Działania Powiatu Wielickiego

Został pan wybrany prezesem LGD Powiatu Wielickiego. Warto jednak przypomnieć, że w latach 2007-2013 był pan założycielem oraz pierwszym prezesem Lokalnej Grupy Działania na ziemi wielickiej. Jakie były początki tej organizacji i jaką rolę odegrał pan przy jej powstaniu?

Pierwszą Lokalną Grupą Działania na ziemi wielickiej było Stowarzyszenie „Wielicka Wieś”, którego byłem inicjatorem i założycielem. Wówczas jako sołtys Grabia wraz z sołtysami wsi z wielickiej gminy powołaliśmy w 2008 roku Stowarzyszenie, które pozyskało 9 milionów złotych na rozwój obszarów wiejskich. Początki były trudne, bo był to zupełnie nowy projekt i wszyscy musieliśmy się nauczyć procedur unijnych, otworzyć i zorganizować pracę biura, zatrudnić pracowników i zacząć pozyskiwać pierwsze środki finansowe. Jako osoba mająca doświadczenie i wiedzę w sprawach funduszy unijnych zostałem Prezesem Stowarzyszenia do czasu powołania mnie na wiceburmistrza Wieliczki ds. strategii i rozwoju. Wtedy LGD działała na obszarze jednej gminy – Wieliczki. Kolejne programowanie postawiło przed nami nowe wyzwania, więc podjęliśmy decyzję o połączeniu dwóch Lokalnych Grup Działania (LGD Wielicka Wieś i LGD Wspólnota Królewskiej Puszczy), powołując tym samym zupełnie nową organizację LOKALNĄ GRUPĘ DZIAŁANIA Powiatu Wielickiego, działającą na obszarze gmin Wieliczka, Niepołomice oraz Kłaj. W niej pełniłem funkcję przewodniczącego Rady LGD, czyli organu podejmującego decyzję o wybranych projektach do finansowania w ramach realizowanej strategii rozwoju.

Wiele osób widzi logo LGD na plakatach najrozmaitszych wydarzeń w regionie, ale nie ma pojęcia czym jest ta organizacja i skąd czerpie środki, którymi wspiera organizatorów. Czy może pan wytłumaczyć

czym jest LGD, jakim budżetem dysponuje i jaki jest jej cel?

Lokalna Grupa Działania w skrócie „LGD” jest stowarzyszeniem, które na podstawie podpisanej umowy z Samorządem Województwa Małopolskiego dysponuje środkami europejskimi w ramach programu unijnego PROW 2014-2020, realizując tym samym Lokalną Strategię Rozwoju (LSR). LSR jest dokumentem oddolnie tworzoną przez społeczność reprezentującą mieszkańców obszaru, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców oraz samorządy, określającym kierunki rozwoju na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszaru oraz identyfikacji lokalnych potrzeb. W nowej perspektywie finansowej na lata 2023 -2029 strategia będzie wielofunduszowa, co oznacza możliwość finansowania projektów z EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), EFS+ (Europejski Fundusz Społeczny) oraz EFRROW w ramach PS dla WPR (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej). W praktyce oznacza to, że LGD będzie

dysponować dużo większą ilością pieniędzy na rozwój regionu.

W bieżącej perspektywie pozyskaliśmy ponad 12 milionów złotych na działalność LGD. W ramach budżetu organizowaliśmy nabory na projekty związane z infrastrukturą kulturalną, rekreacyjną, sportową czy społeczną, rozwojem przedsiębiorczości, wyposażeniem zespołów regionalnych, Kół Gospodyń Wiejskich, Orkiestr Dętych i innych organizacji pozarządowych. Ponadto wspieraliśmy projekty dotyczące wydarzeń kulturalnych i wzmacniania kapitału społecznego. Środki, którymi dysponujemy są również przeznaczone na działalność biura LGD, szkolenia, koszty bieżące oraz szeroko rozumianą promocję i aktywizację, które umożliwiają nam wspieranie lokalnych wydarzeń. Dla nas to jest najlepszy sposób dotarcia do lokalnej społeczności, a dla organizatorów dodatkowe wsparcie na które mogą liczyć z naszej strony. Wszędzie tam, gdzie pojawia się nasze logo znaczy, że mieliśmy w tym swój udział. Czy to duża lub mała inwestycja gminna, warsztaty, nowopowstała lub rozwijana firma, gminne wydarzenie czy właśnie lokalny festyn.

W ciągu 16 lat powiat wielicki zmienił się nie do poznania. Jakie największe projekty udało się zrealizować dzięki współpracy w ramach LGD?

To przede wszystkim rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej. Od 2009 roku na obszarze gmin Wieliczka, Niepołomice i Kłaj z środków pochodzących z LGD powstało między innymi ponad 30 nowych placów zabaw na wsiach, ponad 10 nowych lub zmodernizowanych boisk sportowych, ponad 15 nowych lub zmodernizowanych świetlic środowiskowych/domów kultury oraz mnóstwo innych inwestycji, które służą lokalnej społeczności i są ogólnodostępne. Tak samo trzeba wspomnieć o renowacji kapliczek i innych miejsc kultu, które również zyskały dawny blask. Jesteśmy również niezwykle dumni z rozwoju przedsiębiorczości, bo za naszym pośrednictwem powstało ponad 30 nowych firm, a także kilkanaście rozwinęło swoją działalność. Szczepie mówiąc, liczby w przypadku działalności LGD robią ogromne wrażenie, bo to są miliony, które zasilają obszar gminy Wieliczka, Niepołomice oraz Kłaj. I co najważniejsze, projekty wybierane są oddolnie na podstawie strategicznego dokumentu, więc zawsze mamy pewność o całkowitej słuszności współfinansowania danego projektu. Padło pytanie o największe projekty, ale na uwagę zasługują również projekty mniejsze, dzięki którym zespoły czy orkiestry mogły zakupić nowe stroje czy instrumenty, Koła Gospodyń Wiejskich otrzymały nowe wyposażenie, dzieci, mogły brać udział w różnych wydarzeniach, warsztatach i wycieczkach, a stowarzyszenia zakupiły potrzebny sprzęt multimedialny i nagłośnieniowy.

Od 23 do 30 maja w LGD Powiatu Wielickiego trwały konsultacje społeczne nowego projektu Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023 – 2027. Jak ona powstała?

Lokalna Strategia Rozwoju (w skrócie LSR) na nowy okres programowania powstała oddolnie z udziałem lokalnej społeczności. W każdej gminie odbywały się otwarte spotkania, podczas których uczestnicy (NGO, przedstawiciele

samorządów, sołtysi, radni, mieszkańcy) mogli zgłaszać swoje propozycje i uwagi mające na celu wypracowanie wspólnych kierunków rozwoju. Tworzenie strategii to długi proces obejmujący kilka etapów m.in. spotkania, ankiety, wywiady, konsultacje społeczne. Obecnie przygotowujemy się do złożenia nowopowstałego LSR-u do Samorządu Województwa Małopolskiego, który to dokonuje oceny i podejmuje decyzję o przyznaniu środków danej organizacji. Takich LGD-ów jak nasza w Małopolsce jest obecnie 32, a w całej Polsce 324. Przy czym należy mieć na uwadze, że na obszarze danej gminy może działać tylko jedna Lokalna Grupa Działania.

W LSR zawarto plan działań (do roku 2029), które obejmują podnoszenie dostępności atrakcyjnej oferty czasu wolnego dostosowanej do potrzeb mieszkańców i turystów, zwiększanie aktywności społecznej i przedsiębiorczej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób w niekorzystnej sytuacji oraz wzmacnianie świadomości obywatelskiej i tożsamości lokalnej na terenie LGD. Czego pana zdaniem najbardziej oczekują mieszkańcy powiatu wielickiego? Jak jako LGD chcecie te działania realizować?

Nowy okres programowania unijnego zapowiada się bardzo obiecująco. Nasza strategia opiewa na kwotę blisko 19 milionów złotych, co oznacza, że

na realizację projektów przeznaczonych będzie o 30% więcej środków, niż obecnie. Oczekiwania mieszkańców gmin, które są członkami LGD Powiatu Wielickiego zostały przede wszystkim wyrażone w trwających przez kilka miesięcy konsultacjach, a wyniki tych badań zostały zawarte właśnie w strategii. W nowej strategii nadal króluje organizacja czasu wolnego i infrastruktura z tym związana. Musimy mieć na uwadze, że liczba mieszkańców na naszym obszarze wciąż rośnie i oczekiwania w tym zakresie nadal są spore. Nowe przedsięwzięcia, które się pojawiły to przede wszystkim poprawa bazy wsparcia opiekuńczego: rozwijanie infrastruktury społecznej dedykowanej dzieciom i seniorom, zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i fizjoterapeutycznych oraz wspieranie aktywizacji zawodowej i podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Dużą rolę odgrywają również tereny zielone tj. rewitalizacja, parki, lasy. Liczymy, że nie zabraknie nam zaangażowanych wnioskodawców, którzy po te środki będą chętnie sięgać. Należy wyjaśnić, że my dysponujemy środkami, które następnie w formie konkursów trafiają do beneficjentów. Nasz organ decyzyjny (Rada Stowarzyszenia) ocenia te projekty i wybiera spośród nich takie, które w największej mierze odpowiadają na założenia strategii i otrzymują największą liczbę punktów. Do tej pory nie mogliśmy się skarżyć na brak chętnych, co jest widoczne właśnie w otaczającej nas rzeczywistości.

fot. LGD Powiatu Wielickiego

Ponad 800 tys. pasażerów Wielickiej Komunikacji Miejskiej

MIŁO NAM POINFORMOWAĆ, ŻE W ROKU 2023 AUTOBUSY WIELICKIEJ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ PRZEWIOZŁY 809 393 PASAŻERÓW. ILOŚĆ TA STAŁE WZRASTA I ZBLIŻA SIĘ JUŻ POWOLI DO 1 MILONA PASAŻERÓW. DZIĘKUJEMY ZA ZAUFANIE! WIELICKA KOMUNIKACJA MIEJSKA ZOSTAŁA URUCHOMIONA W 2018 ROKU I OD TEGO CZASU NIEUSTANNIE ROZSZERZA ZASIĘG POŁĄCZEŃ ORAZ TABOR NOWOCZESNYCH, „ZIELONYCH” AUTOBUSÓW SPEŁNIAJĄCYCH NAJWYŻSZE STANDARDY JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI.

W 2020 ROKU Z NASZEJ KOMUNIKACJI SKORZYSTAŁO 254 000 PASAŻERÓW, 2021 R. - 325 226 PASAŻERÓW, 2022 R. - 532 652 PASAŻERÓW, A W 2023 R. - 809 393.

Ten ambitny projekt pod nazwą „Organizacja transportu metropolitalnego gminy Wieliczka” realizowany był w ramach unijnego REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020, od 2017 do 2022 roku. W jego ramach zakupiono niskoemisyjne autobusy oraz przeprowadzono budowę i integrację infrastruktury komunikacyjnej. Łączna wartość projektu wyniosła 25 112 350,00 zł, w tym kwota dofinansowania to 16 142 803,93 zł.

Do obsługi linii autobusowych na terenie gminy Wieliczka zakupiono 12 fabrycznie nowych niskoemisyjnych, niskopodłogowych, w pełni wyposażonych autobusów - 8 szt. klasy maxi, 2 szt. midi, 2 szt. mini - zasilanych olejem napędowym, spełniających normę emisji spalin min. Euro 6.

W ramach prac rozwijających infrastrukturę przebudowano istniejący parking przy ul. E. Dembowskiego wraz z infrastrukturą dworca autobusowego oraz wybudowano dwukondygnacyjny budynek Punktu Obsługi Podróżnych o powierzchni użytkowej 200m² na piętro, przeznaczony do obsługi dworca. Zakupiony został również: stacjonarny automat do sprzedaży biletów, kompatybilny z systemem MKA oraz tablice informacji pasażerskiej. Wybudowano także parking dla autobusów wraz z garażem o pow. do 200m², stanowiącym zaplecze techniczne na potrzeby taboru autobusowego, przy ul. J. Jedynaka 30 w Wieliczce. Dostarczono i zamontowano 105 fotowoltaicznych wiat przystankowych wraz z przebudową istniejących przystanków autobusowych na terenie Miasta i Gminy Wieliczka. Zbudowano także 3 parkingi typu P+R, wraz ze stojakami dla rowerów B&R w Węgrzcach Wielkich, Byszczach i Janowicach.

Obecnie w obrębie gminy Wieliczka funkcjonuje 12 linii autobusowych:

B2 - Wieliczka Centrum-Brzegi pętla,
D2 - Wieliczka Centrum-Dobranowice Szkoła,
G1 - Wieliczka Centrum-Brzegi pętla,
G3 - Wieliczka Centrum-Golkowice pętla,
J1 - Wieliczka Centrum-Janowice Szkoła,
R2 - Wieliczka Centrum-Raciborsko Pętla,
S1 - Wieliczka Centrum-Świątniki Górne,
W1 - Wieliczka Centrum-Węgrzce Wielkie Pętla,
Z1 - Wieliczka Centrum-Węgrzce Wielkie Pętla.

We wrześniu 2023 na liczne wnioski mieszkańców naszej Gminy uruchomiono 3 dodatkowe połączenia:

C1 - Wieliczka Centrum- OSP Biskupice,
K1 - Wieliczka Centrum- Koźmice Wielkie Szkoła,
P1 - Wieliczka Miasto - Podstolice Centrum.

W roku 2023 autobusy Wielickiej Komunikacji Miejskiej przewiozły ponad 809 393 pasażerów, łącznie wykonując pracę 976 231,61 wozokilometrów.

Dofinansowanie na rozwój parkingów i miejsc przesiadkowych w Wieliczce

Miło nam poinformować, że otrzymaliśmy informację z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, iż nasz projekt zakwalifikowały się do dofinansowania z Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej. Projekty te dotyczą rozbudowy parkingów i punktów przesiadkowych w Wieliczce. Dofinansowanie unijne przeznaczone będzie na trzy inwestycje:

- Budowa wielopoziomowego parkingu P&R i B&R przy stacji kolejowej Wieliczka Park w Wieliczce.
- Budowa parkingu P&R i B&R przy przystanku kolejowym Wieliczka Bogucice w Wieliczce,
- Rozbudowa węzła przesiadkowego w rejonie ulic Piłsudskiego - Niepołomska - zaznacza Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka.

Środki unijne pozwolą na zwiększenie miejsc parkingowych w naszym mieście, zwłaszcza przy stacji Wieliczka Park, ale także powstanie nowy parking przy stacji Wieliczka Bogucice. Ważnym zadaniem będzie modernizacja i rozbudowa węzła przesiadkowego w rejonie ulic Piłsudskiego - Niepołomska - zaznacza Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. UMiG Wieliczka

- Nasza komunikacja opiera się na trzech filarach: autobusach aglomeracyjnych łączących Wieliczkę i inne miejscowości z Krakowem, zielonych autobusach Wielickiej Spółki Transportowej stanowiących transport wewnątrzgminny oraz Autobusowych Liniach Dostawczych połączonych z transportem kolejowym. Ta dywersyfikacja gałęzi transportu jest modelowym przykładem organizacji komunikacji gminnej. Dziś już możemy powiedzieć, że przyjęte przez nas rozwiązania sprawdziły się i nadal będziemy je rozwijać. Należy też dodać, że razem z rozwojem komunikacji skorzystaliśmy z unijnego wsparcia na poprawę infrastruktury komunikacyjnej, a więc powstanie nowych lub modernizację starych ponad 100 przystanków autobusowych, budowę nowego dworca autobusowego oraz zaplecza dla autobusów. Po kilku latach inwestowania w komunikację, pragnę podkreślić, że należy rozwijać komunikację gminną, jest to oczekiwane społecznie, pozwalające na wyrównywanie różnic społecznych - podkreśla Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. UMiG Wieliczka

„Legenderzy” po raz pierwszy w wielickiej bibliotece

Ostatniego dnia stycznia śmiałkowie z sześciu szkół podstawowych z wielickiej gminy wzięli udział w pierwszej edycji turnieju „Legenderzy”, nowym bibliotecznym projekcie promującym literaturę o lokalnych legendach i podaniach.

12 rund, 72 pytania i 30 sekund na udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące legend zawartych w książce „Bajki Pana Majki. Legendy górników wielickich”, a także słowniku pojęć z zakresu górnic-

stwa solnego. Emocji nie brakowało, bo drużyny były świetnie przygotowane! Walka była bardzo wyrównana, odpowiedzi padały szybko, a o zwycięstwie zdecydowało zdobycie 2 punktów bonusowych. Zwycięską drużyną, która wykazała się nie tylko bezbłędną znajomością książki, ale i refleksem została drużyna ze Szkoły Podstawowej im. Obrońców Radiostacji Wisła AK w Golkowicach. Pozostałe 5 drużyn: Szkoła Podstawowa im. Kornela Maku-

szyńskiego w Gorzkowie, Szkoła Podstawowa w Węgrzcach Wielkich, Szkoła Podstawowa nr 2 w Wielicze, Szkoła Podstawowa nr 3 w Wielicze oraz Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 w Wielicze również dzielnie walczyły o zwycięstwo. Gratulujemy wszystkim uczestnikom zdobytej wiedzy i pamięci! Dziękujemy za udział i zapraszamy do udziału w kolejnych edycjach.

Anna Kaczor, MBM w Wielicze

fol. MBM w Wielicze

Michał Rusinek - spotkanie z wielicką młodzieżą

DZIEŃ 29 LUTEGO BYŁ DLA NAS W TYM ROKU WYJĄTKOWY, TAK JAK WYJĄTKOWA BYŁA TEŻ OKAZJA I SPOTKANIE, KTÓRE WIELICKA BIBLIOTEKA ZORGANIZOWAŁA DLA MŁODZIEŻY BIORĄCEJ UDZIAŁ W TEGOROCZNEJ, PIĄTEJ JUŻ, MIĘDZYSZKOLNEJ LIDZE DEBAT OKSFORDZKICH W WIELICZCE. TEN MAŁY JUBILEUSZ UDAŁO NAM SIĘ UCZCIĆ W NAJLEPSZY MOŻLIWY SPOSÓB – SPOTKANIEM ZE WSPANIAŁYM PISARZEM, LITERATUROZNAWCĄ, WYKŁADOWCĄ, TŁUMACZEM, MÓWCĄ I PRZED WSZYSTKIM MIŁOŚNIKIEM SŁOWA I JĘZYKA – PROF. MICHAŁEM RUSINKIEM, KTÓRY PRZYJECHAŁ DO WIELICKIEJ MŁODZIEŻY NA SPOTKANIE PT. „DO CZEGO MOŻE SIĘ DZIŚ PRZYDĄĆ STAROŻYTNA RETORYKA”?

Uczestnicy spotkania, których znaczna część już z początkiem marca mierzyć się będzie z tezami tegorocznych debat, mieli okazję nie tylko zobaczyć, na czym polega istota naprawdę dobrego publicznego wystąpienia, ale także zdobyć kolejną garść wskazówek do debatanckich zmagani i dowiedzieć się, jak przemawiać i argumentować pięknie, dobrze i przede wszystkim skutecznie.

Prof. Rusinek rozpoczął spotkanie od wprowadzenia nas w świat języka jako narzędzia mającego funkcję zmiany rzeczywistości, w której znane wszystkim „stoliczku nakryj się” czy „sami wiecie kto” nabierają zaklinającego rzeczywistość znaczenia.

Następnie przetruciliśmy pomost między starożytną Grecją z V wieku p.n.e. a współczesnością, aby przekonać się jak bardzo stworzona wówczas retoryka wykorzystywana jest i dziś (choćby w reklamach o kotach). Nasz gość niezwykle zręcznie

i z humorem przeprowadził młodych adeptów sztuki słowa przez poszczególne etapy przygotowania mowy wg starożytnych Greków, rozpoczynając od inventio (określenia zagadnienia), poprzez dispositio (ustalenie porządku i charakteru całości wystąpienia) oraz elocutio (ubranie w słowa, wybranie stylu wystąpienia) do tzw. memoria, czyli pamięciowego opanowania tekstu i actio – samego wystąpienia. Stwierdzenie, że „retoryka nie jest sztuką walki i tak jak sport wymaga szacunku dla przeciwnika” bardzo wpisuje się w formułę Debat Oksfordzkich, z którą kolejny już rok, przy merytorycznym wsparciu członków Krakowskiego Stowarzyszenia Mówców, zapoznajemy wielicką młodzież. Mamy nadzieję, że po takiej dawce wiedzy nasi młodzi mówcy czują się jeszcze bardziej zmotywowani i przygotowani do marcowych zmagani.

Serdecznie dziękujemy prof. Michałowi Rusinkowi za wyjątkowe spotkanie i tyle cen-

nych wskazówek. Podziękowania kierujemy również w stronę Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka Artura Koziola oraz naszych partnerów: Wydziału Szkół i Przedszkoli Urzędu Miasta i Gminy Wieliczka, Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielicze, Wielickiego Centrum Kultury i Wielickiego Ośrodka Sportu, dzięki współpracy i wsparciu których już piąty rok możemy obserwować młodzież stawiającą swoje pierwsze kroki w trudnej sztuce słowa i publicznych wystąpień.

Katarzyna Piątek, MBM w Wielicze

fol. MBM w Wielicze

ŻEGNAMY PROFESORA JÓZEFA DUDĘ

wieloletniego Burmistrza Wieliczki, Honorowego Obywatela Królewskiego Górniczego Wolnego Miasta Wieliczka

r. został wybrany pierwszym Przewodniczącym Rady Miejskiej w Wieliczce. Pełnił tę funkcję do wyboru na Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka w dniu 18 września 1992 r. Urząd piastował nieprzerwanie przez ponad 14 lat, do 2 grudnia 2006 r. Działalność samorządowa prof. Józefa Dudy nie ograniczała się do samorządu gminnego. W latach 2010-2018 był radnym Rady Powiatu Wielickiego, w której pełnił funkcję przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

W 2008 roku powrócił na swoją Alma Mater, gdzie pracował jako wykładowca i gdzie kontynuował karierę naukową. W 2017 roku na podstawie rozprawy „The Lyapunov functionals for time delay systems” przedstawionej na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej, uzyskał stopień doktora habilitowanego. W roku 2019 uzyskał tytułu Profesora Akademii Górniczo Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Był autorem ponad 30 publikacji naukowych.

W dniu 8 września 2023 roku na wniosek Burmistrza Wieliczki Artura Kozioła, Rada Miejska w Wieliczce jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Królewskiego Górniczego Wolnego Miasta Wieliczka profesorowi Józefowi Dudzie - Burmistrzowi Miasta i Gminy Wieliczka w latach 1992-2006. Wyróżnienie to odebrał podczas uroczystości, która odbyła się w dniu 24 września ubiegłego roku, w Wielickiej Mediatece. Był Honorowym Członkiem Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki”.

Po długiej i ciężkiej chorobie zmarł 31 stycznia 2024 r. 3 lutego 2024 r. został pochowany na cmentarzu parafialnym w Koźmicach Wielkich.

Na obrazku rozdawanym podczas pogrzebu z jednej strony widnieje obraz Ukrzyżowanego Chrystusa, a z drugiej napis:

„Pozostawcie w swojej pamięci wszystko co dobre przydarzyło się Wam ode mnie. Wspominajcie mnie tak, jak chcielibyście, żeby Was wspomniano. Proszę módlcie się, by Światło Wiekuiste świeciło mi na wieki.”

MATEMATYKA, SAMORZĄD, SZEROKO POJĘTA WIEDZA - TEJ ZADZIWIĄJĄCEJ ROZPIĘTOŚCI SPRAW POŚWIĘCIŁ ŻYCIE. OD WYMAGAJĄCEJ SKUPIENIA, SAMOTNEJ PRACY NAUKOWEJ PO SŁUŻBĘ SPOŁECZNĄ, KTÓRĄ PODJĄŁ W OBLCZU - JAK SAM PODKREŚLA - KONIECZNOŚCI DZIEJOWEJ. PROFESOR AKADEMII GÓRNICZO - HUTNICZEJ, RADNY MIEJSKI WYBRANY W PIERWSZYCH WYBORACH SAMORZĄDOWYCH, W TYM PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ, A W LATACH 1992 - 2006 BURMISTRZ WIELICZKI. MAŻ I OJCIEC DWÓCH SYNÓW, DZIADEK WNUKÓW, OBDARZONY NIEZMIENNIE MŁODYM UMYSŁEM, Z NIEZASPOKOJONYM GŁODEM WIEDZY I NIEPOSKROMIONĄ FASCYNACJĄ ŚWIATEM - PROF. DR HAB. JÓZEF DUDA.

Urodził się 7 marca 1956 r. w Brzesku. W roku 1981 ukończył Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki AGH. W 1986 roku na podstawie pracy „Optymalizacja parametryczna w układach z opóźnieniem”, której promotorem był profesor Henryk Górecki, na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki uzyskał stopień doktora.

W latach 1986-1994 był adiunktem w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Służbę publiczną rozpoczął, tworząc podwaliny wielickiego samorządu terytorialnego w niepodległej Polsce po upadku komunizmu. W pierwszych wyborach samorządowych, 27 maja 1990 r., uzyskał mandat radnego z ramienia w Komitecie Obywatelskiego Miasta i Gminy Wieliczka. Na pierwszej sesji w dniu 6 czerwca 1990

GOTOWE NA WSZYSTKO

Dahlia de la Cerda „Wściekłe suki”,
tłum. Katarzyna Okrasko, wyd. Filtry,
data premiery: 24 stycznia 2024.

Krótką, intensywną i bardzo mocną w swym przekazie książką. Opowiadania, które się na nią składają, tworzą przesycony emocjami kolaż. Meksykańska prozaiczka sięga do tradycji literatury ukierunkowanej na odwzrowanie ludzkich opowieści. Tutaj odbiorcy są niemi i nieobecni, a wyrazić ich swoich krzywd są kobiety, które nie przebiegają w słowach, choć z różnych powodów nie przebiegały też w czynach. Każda z nich znajduje się na tym trudnym etapie życia, kiedy dochodzi do rozrachunku. Ich podsumowania są pełne goryczy, ale czasami przesycone silnymi emocjami wskazującymi na determinację w działaniu. Bo one wszystkie wydoستاły się z piekielnego świata pisanego przez meksykańskich mężczyzn. Albo musiały stać się jego częścią, albo ponosić konsekwencję brawury buntu. Jedne starają się zaufać Bogu, inne mogą ufać już tylko sobie. Dahlia de la Cerda stosuje technikę obrazowania filmowego, kiedy pokazuje swoje bohaterki w działaniu. Są różne, ale ich doświadczenia przesycone poczuciem niespełnienia albo niesprawiedliwości – w zasadzie takie same. Bez względu na to, czy opowiada o sobie bogata córka bossa narkotykowego, lokalna czarownica, transseksualna prostytutka, czy stara panna wysiedlona do gorszej dzielnicy, w której usiłuje odnaleźć namiastkę spokoju. Sporo bohaterek uwikłało się nie tylko w skomplikowane zależności, ale także w toksyczne więzi tworzone przez media społecznościowe. Instagram, Facebook czy WhatsApp to jakby dodatkowi bohaterowie tej książki. Wykreowane tożsamości stają się iluzoryczne tym bardziej, im mocniej bohaterki angażują się w to, by świat wirtualny podziwiał ich sztucznie wykreowany obraz. Niemniej wszystko, co najbardziej przejmujące,

Z GÓRNEJ PÓŁKI

i wszystko, co zmienia na zawsze, rozgrywa się w realnym życiu. Tam, gdzie część bohaterki traci życie. Tylko dlatego, że są kobietami i że stanęły na drodze niewłaściwych mężczyzn. Kultura macho nie zna litości – kobieta musi dostosować się do wykreowanych dla niej ról. Bohaterki tej książki wychodzą poza uwarunkowania. Czasami są gotowe zrobić absolutnie wszystko, by pożegnać się z biedą, smutkiem, wykluczeniem. Gotowe są nawet na to, by relatywizować zło. Jedną z nich mówi dosadnie: „(...) wolę wyciągać pistolet, niż kupować używane ciuchy”.

Są wśród nich te, które umierają, i te, które sięją śmierć. Niezdolne do żadnego buntu i gotowe na wszelkie buntownicze zachowania. Zdeterminowane, by walczyć o lepsze życie. Albo o to, by utrzymać iluzoryczne życie księżniczki, które staje się takie przede wszystkim dzięki pieniądзом i wpływom mężczyzn. „Wściekłe suki” wciąż kontestują męskość, choć część bohaterek korzysta z profitów, jakie oferuje im trwanie u boku wpływowych przedstawicieli przeciwnej płci. Najmocniej oddziałuje na odbiorców chyba ostatni tekst, przejmujący obraz żałoby po zabitej przyjaciółce przepełniony nawiąskami do wszystkich tych machos, którzy nie ponoszą żadnych konsekwencji krzywdzenia kobiet, odbierania im podmiotowości, a bardzo często życia. W tym też opowiadaniu padają przejmujące słowa o kondycji meksykańskich kobiet. „Bycie kobietą to stan wyjątkowy”. Bycie kobietą jest lękiem, frustracją, utratą poczucia bezpieczeństwa, także utratą tożsamości. Ale bohaterki tego zbioru nie chcą być ofiarami i gotowe są na wszystko, by to udowodnić. Czasem muszą być krwawymi mścicielkami. Czasami mogą tylko uciec, przyjąć postawę świadomego eskapizmu. A mnóstwo z nich ucieka przed życiem, które nie daje żadnych możliwości. Nieprzypadkowo zatem zbiór tych opowiadań otwiera tekst o dokonywanej samodzielnie aborcji. W tym świecie nie ma przecież miejsca na nowe życie. To stworzone przez meksykańskich mężczyzn jest wyjątkowo piekielne. Zastanawiam się nad konstrukcją tej książki, bo mam wrażenie, że wyglądałaby ona bardziej finezyjnie, gdyby wszystkie, a nie tylko niektóre opowieści łączyły się tu ze sobą. Dahlia de la Cerda stawia na bardzo wyraźne wizerunki bohaterek. Nawet gdy są

zwykłymi dziewczynami, które nie interesują nikogo, a muszą zainteresować się tym, w jaki sposób przetrwać. Są w tych opowiadaniach bohaterki nieprzychylnie bogate, jak również takie, które wydobywają się z otchłani nędzy tylko na chwilę. One wszystkie są w drodze. Wszystkie są postaciami rozwojowymi. Chyba że spotka je śmierć. Ale większość z nich może uznać, że czuje się zmarłymi za życia. Jaki scenariusz napisał dla nich los? Kogo i dlaczego oskarżają o to, że nie znalazły się we właściwym miejscu, we właściwych relacjach, na właściwej życiowej ścieżce? „Wściekłe suki” to zbiór opowiadań, które zdynamizowane są także tym, że bohaterki kompulsywnie próbują uciec od swoich prawdziwych emocji. Albo konfrontują się z nimi nadzwyczaj boleśnie. To piekielny świat, w którym nie daje szczęścia bogactwo, a czasem jedyną oznaką wolności jest taniec na dachu wagonu kolejowego. Bohaterki tej książki to nie tylko uciekinierki. One stają do boju z największym wrogiem – samymi sobą w niemocy, w której pograżyli je mężczyźni. Wykorzystane i zmanipulowane chcą wziąć odwet. Są gotowe zrobić wszystko, co na co dzień robią mężczyźni, mimo że one jako kobiety poniosą konsekwencje swoich działań. Dahlia de la Cerda nie stara się uczynić swoich kobiet jedynie bojowniczkami za tę resztę wolności, która im się od życia należy. Portretowana gorycz to także niemoc – zmiany siebie, swoich emocji, statusu materialnego, kreowania marzeń i podążania za ich spełnieniem. To świat księżniczek, mścielek, zabójczyń i matek, które nie kochają. Świat, z którego nie można się wydostać, bo dławi i ogranicza. Rzeczywiście zabija wcześniej, niż nadejście rzeczywista śmierć. Ale to przede wszystkim książka opowiadająca o różnych obliczach gniewu. Wściekłość wydobywa się czasem z bezradności, a czasami jest odpowiedzią na coś wściekłego, co nadeszło tylko dlatego, że sportretowane kobiety śmiały się urodzić Meksykankami. To książka ze świadomym i wyraźnym publicystycznym oraz socjologicznym sznytem. Napisana w taki sposób, że historie gniewu wybrzmiewają jednym głosem, są jednak zniuansowane i pokazują, ile piekielnych oblicz ma życie w Meksyku ze znamieniem bycia kobietą. I o tym, że znanie może przerodzić się w narzędzie zemsty. Krytycznym Okiem

Koncert kolęd uczniów nauki gry na instrumentach

Granie kolęd na instrumentach to nieodłączny element okresu świąteczno-noworocznego w każdym domu, w którym na co dzień rozbrzmiewa muzyka na żywo. Z kolei noworoczne koncerty kolęd w wykonaniu uczniów nauki gry na instrumentach to w Wielickim Centrum Kultury tradycyjna okazja do zaprezentowania efektów pracy dzieci i młodzieży, którzy przez ostatnie

miesiące szlifowali muzyczne umiejętności i talenty pod czujnym okiem doświadczonych instruktorów – Grażyny Kwiatkowskiej i Tomasza Łataka. Luty Wielickie Centrum Kultury rozpoczęło od koncertów uczniów gry na instrumentach, którym towarzyszyła publiczność złożona z rodziny i bliskich. Było pięknie i wzruszająco! Wielickie Centrum Kultury

Kreatywne ferie w filiach bibliotecznych

Co było słychać w naszych filiach bibliotecznych przez ostatnie dwa tygodnie? To, co lubimy najbardziej, czyli gwar, śmiech i dużo radosnych okrzyków naszych małych czytelników. A wszystko to dzięki bibliotekarkom, które przygotowały na czas ferii bogatą ofertę zajęć wolnego czasu. Kaligrafia, decoupage, tworzenie własnych naklejek lub biżuterii, spotkania ze sztuką, warsztaty szachowe i kulinarne, gry planszowe, robotyka i druk 3D - to wszystko czekało na spragnionych przygód uczestników zajęć.

I tak, na os. Kościuszki malowano zimowe pejzaże w stylu postimpresjonizmu, oswajano długopisy do druku 3D i uczono się gry w szachy. W Krzyszkowicach stare książki i płyty CD dostały „drugie życie” oraz powstały fantazyjne podstawki pod telefony. W Chorągwy i Koźmicach Wielkich świętowano Dzień Kota, przyswajano kaligrafię oraz robiono walentynkowe ozdoby. Tajniki modelowania z gliny poznać można było w bibliotece w Raciborsku. Powstały własnoręcznie wykonane kubeczki i miseczki a na kolejnych zajęciach koralikowe bransoletki i kolczyki. Manualnymi zdolnościami można było też wykazać się w filii w Śledziejowicach. Tworzono księżycową biżuterię z żywicy, walentynkowe kartki, zestawy naklejek, a w przerwach trwały rozgrywki w „czółko”. Ferie w bibliotece w Węgrzcach Wielkich były pełne radości i relaksu, czasem nauki, ale i dobrej zabawy. Na uczestników czekała GRA TERENOWA Z.I.M.A - w Artetece WBP w Krakowie; zajęcia z robotyki, na których wykonano model samochodu wyścigowego; rywalizowano w grach planszowych i wykonano walentynkowe serca, a na zakończenie ferii odbyły się warsztaty kulinarne z KGW z Węgrzc Wielkich. W naszej ostatniej filii w Zabawie w ruch poszły drucziki kreatywne, z których wykonano zwierzątka, ozdabiano słoiczki, robiono zakładki do książek oraz rywalizowano w grach planszowych. Tegoroczne ferie upłynęły pod znakiem kreatywnej, twórczej i dobrej zabawy, a różnorodność spotkań cieszyła się ogromnym zainteresowaniem małych czytelników. Serdecznie dziękujemy dzieciakom za wspólną zabawę i miło spędzony czas. Do zobaczenia w bibliotece!

MBM w Wieliczce, Małgorzata Ślusarek

TEATR SZTOLNIA: SKOK W BOK DLA DWOJGA

ŻYCIE MAŁŻEŃSKIE – SPOKOJNE I PEŁNE RUTYNY, A MOŻE NIEPRZEWIDYWALNE NICZYM OCEAN W TRAKCIE SZTORMU? OBA MODELE ZWIĄZKÓW DAMSKO-MĘSKICH MOGLIŚMY PODGLĄDNAĆ 4 LUTEGO W SALI MAGISTRAT W WIELICZCE PODCZAS SPEKTAKLU „SKOK W BOK DLA DWOJGA” W WYKONANIU TEATRU SZTOLNIA.

Żonglująca utartymi schematami i znakomitą grą przeciwieństw sztuka opowiada o losach dwóch małżeństw, które wiodą kompletnie odmienny tryb życia. Pod wpływem temperamentnych przyjaciół stateczni małżonkowie Leon i Jola postanawiają w końcu wprowadzić nieco pikanterii do swojej nudnego pożycia. Tylko co z tego wyniknie?

Na scenie po raz kolejny zaprezentowali się działający pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury aktorzy, którzy już od blisko 10 lat bawią i rozbawiają do łez wielką publiczność. Tym razem oczywiście też nie mogło być inaczej! Dziękujemy za kolejne setki powodów do uśmiechu! W przedstawieniu wystąpili: Jarosław Łabczuk, Andrzej Szylar, Przemysław Kędzierski, Jadwiga Dec, Weronika Dybczak, Beata Wolnik oraz Zuzanna Stanowicz. Reżyserem przedstawienia jest Martyna Lechman. *Wielickie Centrum Kultury*

Wernisaż „Dźwiękiem malowane”

Malarstwo i muzyka. Ile wspólnego mają ze sobą te dwie dziedziny sztuki? Okazuje się, że całkiem sporo, a odpowiedź na to pytanie postanowiła odnaleźć Grupa Twórcza „W wolnej chwili”. Tym razem działający pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury artyści - malarze dosłownie „zamienili się w słuch”, by pod wpływem muzyki stworzyć obrazy będące tematem ich najnowszej wystawy „Dźwiękiem malowane”, której wernisaż odbył się w sobotnie popołudnie, 3 lutego w Wielickim Centrum Kultury. Przy tak dobranej tematyce oczywiście nie mogło zabraknąć akcentu muzycznego, który zapewnił duet w składzie Aleksandra Tokarczyk oraz Michał Rorat. Artyści wprowadzili publiczność w dalszą część wieczoru, wykonując między innymi utwory z repertuaru Anny German, Kaliny Jędrusik oraz Magdy Umer. Nie zabrakło również ponadczasowych tekstów Agnieszki Osieckiej.

Na wystawie swoje prace prezentują: Anna Bała, Bożena Janus, Maja Kowalewska, Maria Lont, Małgorzata Majka, Michał Musiał, Krystyna Piętka, Małgorzata Przetaczek, Bolesław Sporysz oraz opiekunka grupy Anna Dziadkowiec-Biszyga. Twórczość naszych artystów-malarzy można podziwiać w Wielickim Centrum Kultury do 20 marca. Serdecznie zapraszamy! *Wielickie Centrum Kultury*

„Via Transilvanica”

– wystawa i film o przyrodniczym skarbie Rumunii

W dniach 9-29 lutego w Wielickiej Mediatece można było oglądać wystawę „Via Transilvanica”, która trafiła do biblioteki dzięki współpracy z Rumuńskim Instytutem Kultury w Warszawie. Podczas jej otwarcia odbył się pokaz filmu dokumentalnego pokazującego proces powstawania trasy. Patronat nad wystawą objął burmistrz Wieliczki Artur Kozioł.

Via Transilvanica to trasa turystyczno-kulturowa, która przecina Rumunię z północy na południe i przechodzi przez 7 wyjątkowych obszarów etnograficznych, podkreślając etniczną i kulturową różnorodność Rumunii. Wystawa zawiera informacje na temat trasy, regionów, przez które przebiega oraz elementów dziedzictwa architektonicznego i przyrodniczego. Projekt trasy został stworzony przez Stowarzyszenie Tășuleasa Social. W Wieliczce wydarzenie organizowane było dzięki współpracy Mediateki-Biblioteki Miejskiej w Wieliczce, Rumuńskiego Instytutu Kultury, Konsulatu Honorowego Rumunii w Krakowie oraz Towarzystwa Polsko-Rumuńskiego w Krakowie. Anna Kaczor, MBM w Wieliczce

foto: UMIG Wieliczka

Autoprezentacja tematem warsztatów Wspólnoty Młodzieży Niepełnosprawnej

WSPÓLNOTA MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIELICZCE SPOTKAŁA SIĘ W WIELICKIEJ BIBLIOTECIE PO RAZ PIERWSZY W TYM ROKU I POWRÓCIŁA NA WARSZTATOWE TORY. TYM RAZEM, POD OKIEM DOŚWIADCZONEJ TRENERKI ROZWOJU OSOBISTEGO – MAŁGORZATY MISZCZAK, MŁODZIEŻ MIAŁA OKAZJĘ ĆWICZYĆ UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE KOMUNIKACJI WERBALNEJ I NIEWERBALNEJ.

Każdy z uczestników miał okazję poćwiczyć się w sztuce autoprezentacji, z czego młodzież chętnie korzystała, mówiąc nie tylko o sobie, ale także o swoich przyjaciółach czy marzeniach. Dotknęliśmy również ważnych zagadnień związanych z komunikacją emocjonalną oraz komunikacją sercem i tego, że sami dla siebie jesteśmy największym prezentem, dlatego powinniśmy się zawsze dobrze traktować. Serdecznie dziękujemy pani Małgorzacie za tę cenną lekcję, a dla tych, którzy podobnie jak my, zachwycili się spektaklem „Mały Książę” w wykonaniu grupy, mamy dobre wieści. Lutowe warsztaty były wprowadzeniem do kolejnych warsztatów teatralnych i nowych wyzwań aktorskich, które młodzież będzie podejmować w kolejnych miesiącach. Magdalena Magryta, MBM w Wieliczce

foto: MBM w Wieliczce

Zjednoczona charytatywna niedziela sportowa

Taka niedziela nie zdarza się często! Za nami wyjątkowe wydarzenie podczas, którego Zjednoczona Armia Pokoleń zbierała środki pod patronatem Burmistrza Wieliczki Artura Kozioła na leczenie małego Krzysia Zawady, który cierpi na rzadką chorobę genetyczną – dystrofię mięśniową Duchenne’a, prowadzącą do postępującego i nieodwracalnego zaniku mięśni. Jest to jedno z najczęstszych i najszybciej postępujących zaburzeń nerwowo-mięśniowych, a kosztowne lekarstwo, które może pomóc chłopcu należy przyjąć do 5 roku życia. W niedzielę 11 lutego od samego rana Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne Solne Miasto w Wieliczce wypełniło się muzyką, tańcem, dźwiękami gwizdków, odbijanych piłek i piłeczek, słodkimi i słonymi przekąskami, a nawet egzotycznymi zwierzętami! W tak wyjątkowej sytuacji, gdy potrzebna jest pomoc i zaangażowanie ludzi dobrego serca do akcji wkroczyła Zjednoczona Armia Pokoleń, która w szerokim partnerstwie z Burmistrzem Miasta i Gminy Wieliczka Arturem Koziołem,

Miastem i Gminą Wieliczka, Solnym Miastem w Wieliczce, Wielickim Centrum Kultury, Wielickim Ośrodkiem Sportu, Pulsem Wieliczki, Akademią Młody Sokół, OSP Chorągwić, Ochotniczą Grupą Medyczną, Ochotniczą Strażą Pożarną w Wieliczce, ZIN ZUMBA INSTRUCTOR, NETWORK, Dj Martines - Marcin Śmietana ZUMBA FITNESS, Planetą Sportu, KKS W KRAK, AS PROFI US CARS, Kłasyki Niepołomice, ABC Grant.pl, Animal Island, Fotobudkowe Show, Dmuchańce Sąsiedzi oraz Ciche Pole Pisary, zbierała środki na leczenie małego Krzysia. Szczególnym akcentem wydarzenia był mecz otwierający turniej tenisa stołowego w wykonaniu dwóch Gospodarzy – burmistrza Wieliczki Artura Kozioła oraz prezesa Solnego Miasta Łukasza Sadkiewicza. W sportowym klimacie odbył się również pokaz Kung Fu Lung i Akademii Piłkarskiej Młody Sokół, warsztaty rolarskie oraz żywiołowy maraton zumby. Dodatkowo ze sceny muzycznie wspierali nas Makzet i MarWer oraz Weronika Kozłowska, a na patio czekały atrakcje

zarówno dla starszych, jak i młodszych – dmuchaniec, stoiska animacyjne, malowanie twarzy, wysmienite ciasta, fotobudka 360°, egzotyczne zwierzęta z Animal Island oraz Loteriada. Sporo działało się również na parkingu przed budynkiem Solnego Miasta, który zappełnił się zabawkowymi i sportowymi samochodami oraz food truckami z mnóstwem smakołyków. Serdecznie dziękujemy zaangażowanym w to wielkie przedsięwzięcie i wszystkim, którzy wsparli zbiórkę na leczenie Krzysia. Wspólnymi siłami udało nam się zebrać 19 079,30 zł (17 710,30 zł w puszkach, 1369 zł z wpłaty blikiem)! To wspaniały wynik, ale pamiętajmy, że walka o zdrowie Krzysia wciąż trwa. Możecie ją wspierać na portalu SIEPOMAGA: www.siepomaga.pl/krzys-zawada Gorąco zachęcamy do wpłat, a także trzymamy kciuki i przesyłamy moc ciepłych życzeń w kierunku Krzysia i całej jego rodziny!

Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

BAL KARNAWAŁOWO - WALENTYNKOWY Z BABCIĄ I DZIADKIEM

KARNAWAŁ TO CZAS ZABAWY, TAŃCA I KOLOROWYCH STROJÓW. 13 LUTEGO 2024 PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE W STRUMIANACH ZORGANIZOWAŁO BAL KARNAWAŁOWO - WALENTYNKOWY Z BABCIĄ I DZIADKIEM. LICZNIE PRZYBYLI BABCIE I DZIADKOWIE MIELI OKAZJĘ PODZIWIĄĆ SVOJE WNUCZĘTA W SPECJALNIE DLA NICH PRZYGOTOWANYCH PROGRAMACH ARTYSTYCZNYCH.

Po części artystycznej nastąpiła zabawa karnawałowo - walentynkowa. Dzieci wraz z opiekunkami zaprosiły babcie i dziadków do wspólnych zabaw ruchowych, tanecznych. Zabawy przeplatane były konkursami, w których zwycięzcy zostali obdarowani nagrodami. Na balu obowiązywały stroje karnawałowe zarówno dla wnucząt, jak i dla dziadków. Uczestnicy balu włożyli sporo pracy w przygotowania pięknych, kreatywnych strojów. Wspaniałej, wesołej atmosferze towarzyszyły cudowne nastroje i chęci do zabawy, a w chwilach odpoczynku można było spróbować słodkości przygotowanych przez rodziców dzieci. Bal z babcią i dziadkiem był wspaniałym doświadczeniem dla obu pokoleń, niezapomniane chwile zostaną w naszych pamięciach na długo „Największym darem, jaki możesz komuś ofiarować, jest Twój czas. Bo kiedy ofiarujesz komuś swój czas, dajesz mu część życia(...)”. Natalia Godzik

fot. arch. własne

Przedszkole ACTIVE Kids Wieliczka

CZYNNE: 6:30-17:30

W OFERCIE:

- DOGOTERAPIA
- ANGIELSKI
- SENSO-PLASTYKA

BUDYNEK
Z WŁASNYM OGRÓDKIEM

PRZYJMUJEMY DZIECI OD SKOŃCZONEGO 2,5 ROKU

CZESNE: 450 ZŁ
Z WYŻYWIENIEM I ZAJĘCIAMI

ul. Politechniczna 19, Wieliczka
ZAPISY NA STRONIE WWW.PRZEDSZKOLEACTIVEKIDS.EU

Wiosenny zryw

Wiosna przyjdzie kolorowa,
różnorodność barw przyniesie,
do ogródka zajrzy sobie,
poogląda co jest w lesie.

Gdy szafę twoją otworzy
to uwagę pewnie wniesie:
Łaszki swoje czas wymienić,
zobacz, co nam moda niesie!
Porzuć spodnie, suknię włoż,
na twarz nałóż puder, róż,
włosom nadaj blasku ciut
i fryzurę nową zrób!

Na wiosnę pomyśl o sobie
przecież wkrótce jest DZIEŃ KOBIET!

Autor:
Krystyna Kaczyńska Ślusarczyk

KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY
MARZEC 2024

Do 11 marca	przyjmowane są prace wykonane w grupowym konkursie plastycznym „Wiosenny stroik” - Wielickie Centrum Kultury
Do 24 marca	wystawa „30 lat ART Klubu” – Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
1 marca	godz. 10:00 Senior w Muzeum: „Sól dla Zdrowia – warsztaty ruchowe” – Muzeum Żup Krakowskich w kopalni
6 marca	Mammobus na parkingu Solnego Miasta – CER Solne Miasto
7 marca	godz. 19.00-21.00 Gospel voice – próba otwarta – Wielickie Centrum Kultury
8 marca	Dzień Kobiet w Wielickiej Mediatece - obowiązują wejściówki – Wielicka Mediateka
9 marca	godz 10:00 Oswoić Muzeum: „Sól wokół nas” – Muzeum Żup Krakowskich w kopalni
9 marca	godz. 16.00 Dzień Kobiet – Ochotnicza Straż Pożarna w Chorągwicy
9 marca	godz. 9:00-18:00 Turniej gier planszowych – Dom Ludowy w Krzyszkowicach
9-10 marca	V Ogólnopolski turniej tańca towarzyskiego Royal Cup – CER Solne Miasto
10 marca	godz. 17:00 Koncert Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej Kopalni Soli „Wieliczka” – Kopalnia Soli „Wieliczka”, komora Warszawa 125 metrów pod ziemią. Bilety w cenie 50 zł do nabycia online lub stacjonarnie w recepcji Hotelu Grand Sal
12-13 mar- ca	godz. 9:00 Ogólnopolski konkurs recytatorski, eliminacje gminne- Wielickie Centrum Kultury
12 marca	godz. 10:00 wycieczka KPW do Krakowa do Muzeum Inżynierii Miejskiej na Kazimierzu ul. Wawrzyńca, na wystawę stałą pt „Miasto Technoczułość” wstęp bezpłatny. Zapisy na wycieczki przyjmuje p. Halina Dyląg tel.600 953 199 – Klub Przyjaciół Wieliczki
13 marca	godz. 15:15 14 Zarząd KPW – Wielickie Centrum Kultury
14 marca	godz.18:00 Spotkanie autorskie z Agnieszką Krawczyk, Filia biblioteczna na os. Krzyszkowice
14 marca	godz. 17.00 – Spotkanie z historią Wieliczki: „Zarys dziejów szkolnictwa w Wieliczce”– Wielickie Centrum Kultury
14 marca	godz. 16:00 Wykład prof. dr hab. Piotr Sztompki pt „Wiarygodność dobro rzadkie a bardzo potrzebne” zapra- sza Stowarzyszenia Absolwentów UJ przed Jadwigę Dudę, członka. – Kraków Collegium Novum ul Gołębia 24
15-17 marca	godz.17.00-21.00 50 N. 4. Małopolski Festiwal Podróżniczy, Wielicka Mediateka (obowiązują bilety)
16 marca	godz. 10:00 Turniej w szachach szybkich – Świetlica środowiskowa w Janowicach (obowiązują zapisy)
16 marca	godz. 11.00-15.00 Ekostrefa Wieliczka – CER Solne Miasto
16 marca	godz. 18:00 Mecz UJ CM Solna Wieliczka – CER Solne Miasto
17 marca	godz. 10:00 Mama, Tata i Ja: „Rodzinne podchody w królestwie Skarbnika” – Muzeum Żup Krakow- skich w kopalni
17 marca	godz. 12:30 Familijna niedziela, spektakl pt.: „Jacek i Placek” – Wielickie Centrum Kultury (obowiązują bile- ty)
20 marca	godz. 17:00 Spotkanie Towarzystwa Muzeum Żup Krakowskich „Przez marokańskie bezdroża – z solą w tle”, prelegent Piotr Chwalba,– Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
20 marca	godz. 18:00 Gabinet Filmowych Cieni prelekcja i film „Nóż w wodzie, reż. Roman Polański 1962 – Kino Wie- licka Mediateka
22 marca	godz. 17:00 Śladami historii „Historia Polski: kształtowanie się Rzeczypospolitej szlacheckiej (1413-1506)” – Wielickie Centrum Kultury
23 marca	godz.11-15.00 Otwarcie Biblioteki Młodych, MBM w Wielicze
23 marca	godz. 10:00 Zmagania ze sztuką – pisanki z soli – Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
23 maca	godz. 11:00-17:00 Jarmark Wielkanocny – CER Solne Miasto
23 marca	godz. 15:30 oraz 16:00 Walne Zebranie Sprawozdawcze KPW za 2023r. – sala Magistrat Urząd Miasta i Gminy Wieliczka
24 marca	godz. 12:30 Familijna niedziela, spektakl pt.: „Pan Twardowski” - Świetlica środowiskowa w Sułkowie (obo- wiązuja bilety)
24 marca	godz. 15.30 Spektakl teatralny pt. „Skok w bok dla dwojga - druga wersja, nowa odsłona ” w wykonaniu Teatru Sztolnia – Wielicka Mediateka
27 marca	godz. 16:00 49 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! pt. „Dzieje Powiatu Wielickiego w Jubileusz 25lat (1999-2024)” – sala Magistrat Urząd Miasta i Gminy Wieliczka

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY
ZAPRASZA NA

Familijna Niedziela

pt. Wilk i Zając

17 marca 2024 r.
godz. 14:30

OSP Jankówka

Jankówka 54, 32-020 Wieliczka
Szczegółowe informacje: 12 278 32 00 www.102

WSTĘP
WOLNY

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY
ZAPRASZA NA

Familijna Niedziela

pt. Pan Twardowski

24 marca 2024r.
godz. 12:30

Świetlica
Środowiskowa
w Sułkowie

Szczegółowe informacje: 516 931 204

Bilet
wstępu
5 zł

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY
ZAPRASZA NA

Familijna Niedziela

pt. Jacek i Placek

17 marca 2024r.
godz. 12:30

Wielickie Centrum
Kultury

Szczegółowe informacje: 12 278 32 00 www.102

Bilet
wstępu
5 zł

BAL KARNAWAŁOWY W DOMU LUDOWYM W KRZYSZKOWICACH

Cóż to był za bal! Na zakończenie karnawału w Domu Ludowym w Wieliczce przy ul. Krzyszkowskiej rozbrzmiała muzyka z okazji Karnawałowego Balu Seniora. Wydarzenie odbyło się 9 lutego z inicjatywy radnej Rady Miejskiej w Wieliczce Elżbiety Sikory oraz we współpracy z Druhnami i Druhami z OSP Wieliczka-Krzyszkowice i lokalnymi działaczami. Wśród barwnie i pomysłowo przebranych gości, którzy bawili się w tanecznych rytmach, obecni byli również przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów Hanna Kozioł oraz zastępca dyrektora ZBK Adrian Palonek. Tym radosnym akcentem zakończyliśmy tegoroczny karnawał! Dziękujemy za wspólną zabawę! Wielickie Centrum Kultury

Zakochana Wieliczka - ławeczka pełna miłości na wielickich plantach

CZYTELNICY KOCHAJĄ... KSIĄŻKI

W dniu św. Walentego wielicka biblioteka przygotowała walentynkową dekorację oraz instaramkę, w której mogli fotografować się czytelnicy razem z ukochanymi osobami lub... swoimi ulubionymi książkami. Skorzystali z tej możliwości bardzo licznie, czego dowodem były opublikowane w Internecie zdjęcia. Uwieńczeniem obchodów święta zakochanych była specjalna oferta romantycznych książek wyselekcjonowanych i czekających na czytelników w filii bibliotecznej na os. Krzyszkowice. Katarzyna Ścibor, MBM w Wieliczce

BIEG TROPEM WILCZYM W WIELICZCE

BIEG „TROPEM WILCZYM” - W HOŁDZIE ŻOŁNIERZOM WYKLĘTYM - ODBYŁ SIĘ W WIELICZCE JUŻ PO RAZ SIÓDMY. JEGO UCZESTNICY POKONALI DYSTANS O DŁUGOŚCI 1963 M – OD WIELICKIEJ MEDIATEKI DO „SOLNEGO MIASTA”. PONAD 350 OSÓB STANĘŁO NA STARCIE BIEGU PAMIĘCI, DZIĘKUJEMY ZA TAK REKORDOWĄ FREKWENCJĘ.

EKOSTREFA WIELICZKA

16 marca 2024 (sobota) godz. 11.00-15.00
CER Solne Miasto, ul. Tadeusza Kościuszki 15

SPOTKANIA Z HISTORIĄ WIELICZKI

PROWADZENIE: BOHDAN PIOTROWICZ

ZARYS DZIEŁÓW SZKOLNICTWA W WIELICZCE

12 MARCA 2024 R.
GODZ. 17:00

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
RYNEK DOBRY 6
CWSTĘP WOLNY

MISTRZYNI MAŁOPOLSKI junioerek młodszych - SMS Solna Wieliczka!

Brawo drużyna, brawo trener Mateusz Czerwiński i trenerka Agnieszka Śrutowska, MVP - Zofia Baca, najlepsza środkowa - Natalia Krawczyk, najlepsza rozgrywająca - Michalina Czajkowska, najlepsza przyjmująca - Nikola Hajdas!

foto: Wielicki Ośrodek Sportu

WYŚCIG BY TOMASZ MARCZYŃSKI

6 lutego doszło do spotkania w Niepołomicach, podczas którego Artur Kozioł - Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, Roman Ptak - Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice oraz Tomasz Marczyński podpisali umowę na współorganizację kolejnej edycji kolarskiego wydarzenia pn. Wyścig by Tomasz Marczyński, które odbędzie się 20 września br. w Wieliczce oraz 21 września br. w Niepołomicach.

foto: Wielicki Ośrodek Sportu

foto: UMIG Niepołomice

Ferie zimowe w świetlicy środowiskowej w Sułkowie

foto: Wielickie Centrum Kultury

Ferie to idealny czas na to, aby odpocząć od codziennych obowiązków i nabrać siły na kolejny semestr szkolnych wyzwań. To również doskonała okazja do rozwijania pasji i zainteresowań, a także zawarcia nowych znajomości. Wiemy o tym doskonale, w końcu wszyscy chodziliśmy kiedyś do szkoły!

Jak co roku Wielickie Centrum Kultury zaprosiło do udziału w różnorodnych warsztatach w świetlicy środowiskowej w Sułkowie. Podczas zimowej przerwy semestralnej nasi podopieczni mieli więc okazję odkryć w sobie duszę artysty podczas warsztatów z wykonywania fantazyjnego pudełka na chusteczki oraz zajęć z tworzenia drewnianej zawieszki z żywozielonym wnętrzem. Na ciekawych świata czekała fa-

scynująca opowieść o Kraju Kwitnącej Wiśni, który poznaliśmy lepiej dzięki warsztatom podróżniczym, oraz „kosmicznie” ciekawe zajęcia, podczas których odkrywaliśmy tajniki naszego Układu Słonecznego. I to jeszcze nie wszystko – niezwyklej frajdy dostarczyły pachnące zajęcia z tworzenia mydełek, które dosłownie przyprawiły o kolorowy zawrót głowy, a sporą dawkę ruchu zapewniły zajęcia sportowe. Tańcom, podskokom i fikołkom dosłownie nie było końca! Na zakończenie intensywnego tygodnia wszyscy uczestnicy warsztatów otrzymali pamiątkowe dyplomy, które z naszej strony stanowią również podziękowanie za wielkie zaangażowanie i miło spędzony czas. Jeszcze raz dziękujemy i życzymy samych sukcesów w drugim semestrze nauki szkolnej! Wielickie Centrum Kultury

TRENING OTWARTY Z ARTUREM SZPILKĄ

foto: Wielicki Ośrodek Sportu

OSP Brzegi z ratownikami WOPR/MSWiA

26 LUTEGO W WIELICKIM MAGISTRACIE ODBYŁA SIĘ UROCZYSTOŚĆ, PODCZAS KTÓREJ ARTUR KOZIOŁ - BURMISTRZ MIASTA I GMINY WIELICZKA WRĘCZYŁ CERTYFIKATY POTWIERDZAJĄCE UKOŃCZENIE SZKOLENIE RATOWNIKÓW WODNYCH OŚMIU DRU- HOM Z OSP BRZEGI - GRUPA RATOWNICTWA WOD- NO-NURKOWEGO.

Profesjonalne szkolenie przeprowadzone przez Tomasa Bańkowskiego - instruktora i wykładowcę Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w ośrodku WOPR AWF nad Jeziorem Rożnowskim zakończone zostało uzyskaniem tytułu Ratownika WOPR, Ratownika MSWiA oraz międzynarodowego certyfikatu ILS LIFESAVING.

Uzyskanie tego certyfikatu zostało poprzedzone przygotowaniami na basenie w Solnym Mieście w Wieliczce, szkoleniem teoretycznym w Brzegach oraz szkoleniem praktycznym w ośrodku WOPR AWF nad Jeziorem Rożnowskim. Następnie odbył się egzamin. Podczas poniedziałkowej uroczystości druhowie złożyli także ślubowanie Ratownika WOPR. W uroczystości wręczenia certyfikatów uczestniczyli również: Sebastian Szostak - komendant Miejsko-Gminnego Związku OSP w Wieliczce, Władysław Kucharski - prezes Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Małgorzata Krasoń - radna i sołtys Brzegów oraz rodziny druhów OSP Brzegi. Certyfikat Ratownika WOPR, Ratownika MSWiA oraz międzynarodowy certyfikat ILS LIFESAVER otrzymali: Marcin

Golonka, Sławomir Daciuk, Krzysztof Omyła, Tomasz Wachel, Wojciech Jędrzejczyk, Daniel Stachelski, Michał Mikołajczyk, Mateusz Szabla. Niewątpliwie ukończenie szkolenie ratowników wodnych i uzyskanie tytułu Ratowników WOPR/MSWiA przyczyni się do podniesienia bezpieczeństwa mieszkańców Miasta i Gminy Wieliczka zwłaszcza nad akwenami wodnymi i rzekami. Gratulacje dla druhów OSP Brzegi - Grupa Ratownictwa Wodno-Nurkowego! *UMiG Wieliczka*

Warto być widocznym na drodze

Funkcjonariusze wielickiej Straży Miejskiej spotykają się w szkołach i przedszkolach naszej gminy, by porozmawiać o bezpieczeństwie poruszania się na drogach. Przekazują też najmłodszym kamizelki odbłaskowe.

Jeszcze przed feriami odwiedzili najmłodszych uczniów w Szkole Podstawowej nr 2 w Wieliczce w ramach działań uświadamiających dzieciom potrzebę noszenia odblasków, dzięki którym piesi są bardziej widoczni na jezdni, a przez to bezpieczniejsi.

Kamizelki odblaskowe są podstawowym elementem bezpieczeństwa na drogach. Od kilku lat strażnicy miejscy przekazują przedszkolakom i uczniom pierwszych klas kamizelki odblaskowe, by w ten sposób od początku kształcenia mobilizować dzieci do noszenia odzieży i przedmiotów poprawiających widoczność na drodze. Jest to szczególnie ważne w okresie jesienno-zimowym, kiedy szybko zapada zmrok, dodatkowo pojawiają się warunki atmosferyczne ograniczające widoczność. *UMiG Wieliczka*

MUSICIE OD SIEBIE WYMAGAĆ

22 MARCA Z KOŚCIOŁA ŚW. SEBASTIANA W WIELICZCE
WYRUSZY EKSTREMALNA DROGA KRZYŻOWA. JEST TO
WYDARZENIE DUCHOWE, POLEGAJĄCE NA POKONANIU
NOCA, W SAMOTNOŚCI I MILCZENIU WYBRANEJ TRASY
O DŁUGOŚCI CO NAJMNIEJ 40 KM, POŁĄCZONE Z ROZWA-
ŻANIEM MEKI PAŃSKIEJ.

Ekstremalna Droga Krzyżowa rozpocznie się Mszą Świętą o godz. 20:00. W tym roku przygotowano zostały dwie trasy: pierwsza zmierzająca do Sanktuarium Matki Bożej Szczyrzyckiej oraz druga prowadząca do Sanktuarium bł. Anieli Salawy w Sieprawiu i powracająca do kościoła św. Klemensa w Wieliczce.

Hasłem tegorocznej edycji są słowa Jana Pawła II: „Musicie od siebie wymagać”. Niech ten cytat zachęci nas do podjęcia wyzwania jakim jest Ekstremalna Droga Krzyżowa.

Niebawem na oficjalnej stronie www.edk.org.pl będzie możliwość zapisów na wybraną trasę. Tam też dostępne są rozważania Drogi Krzyżowej. Zapraszamy również na fanpage EDK - Ekstremalna Droga Krzyżowa Wieliczka na portalu Facebook, gdzie udostępniane są aktualne informacje. *Marta Marciniak*

 Ekstremalna
Droga Krzyżowa

KOŚCIÓŁ ŚW. SEBASTIANA
W WIELICZCE

22.03.2024
GODZ. **20:00**

DROGA
TĘSKNOTĄ PISANA...

MATKI BOŻEJ SZCZYRZYCKIEJ:
Wieliczka - Dziekanowice - Szczyrzyc (42 km)

BŁ. ANIELI SALAWY:
Wieliczka - Siepraw - Wieliczka (43 km)

 EDK - Ekstremalna Droga Krzyżowa Wieliczka
www.edk.org.pl

...by zdrowym być

DIETA REGIONALNA

Produkty dostarczane na nasz rynek, szczególnie warzywa i owoce, z odległości nie większej niż 50 km, są świeże i pełnowartościowe. Ta świeżość, choć sezonowa, ma wpływ na nasze zdrowie. Czy w naszej diecie przeważają warzywa i owoce?

Znana i lubiana dieta śródziemnomorska, która do końca lat 60. XX wieku była codziennością mieszkańców Grecji, Włoch czy Hiszpanii, opierała się na dostępie do świeżych produktów lokalnych: owoców, warzyw, oliwy, orzechów, kasz, ryb czy drobiu. Spożywano mniejsze ilości produktów mlecznych, czerwonego mięsa i słodczy. Wino spożywano w umiarkowanych ilościach, właściwie tylko do posiłków. Współczesna dieta śródziemnomorska z dodatkiem orzechów ma szczególnie pozytywny wpływ na poprawę zdrowia. Pojawiła się hybrydowa dieta śródziemnomorska DASH i MIND.

Dietę japońską cechuje obfitość ryb i owoców morza, produktów roślinnych z minimalną ilością białka zwierzęcego (z hodowli lądowej), cukru i tłuszczu. Zjadano niewielkie ilości, ale produkty były świeże i sezonowe.

Dieta okinawska: kolorowe warzywa, zwłaszcza zielone i żółte z przewagą słodkiego ziemniaka, ryby i niewielkie ilości wieprzowiny.

Współcześnie mamy problem ze złymi nawykami żywieniowymi. Zwiększyła się konsumpcja czerwonego mięsa, tłuszczów, produktów mlecznych, żywności przetworzonej i cukrów. Czyż nie lubimy np. jajecznicy na boczku i białe-

go pieczywa? Drugim objawem złych nawyków to olbrzymie marnotrawstwo jedzenia. Trzecim, to nadmierna konsumpcja probiotyków, które miałyby rozwiązać problem nadmiernego i niezdrowego objadania się.

Smaczne bo tłuste, brzmi zachęcająco, ale to droga do kłopotów ze zdrowiem.

Pojawiają się problemy z np. zaparciami czy zaburzeniami snu. Dieta wysokotłuszczowa z pewnością nie wpłynie na poprawę naszej kondycji zdrowotnej. Tłuszcz zwierzęcy ma znaczący wpływ na mikrobiom jelitowy a to może przyczynić się np. do zapalenia tkanek nerwowych. Dieta roślinna zapewnia znaczącą ilość błonnika, polifenoli, kwasów omega-3 co „uraduje” np. mózg czy wątrobę. Np. zielona herbata, dostarcza nam wyciągu z polifenoli. Błonnik łagodzi zaburzenia żołądkowo-jelitowe, zwiększa objętość treści pokarmowej, zatrzymuje wodę w jelitach, sprzyja skutecznemu wypróżnianiu. Błonnik zapewnia dobrym bakteriom zdrową kondycję. Błonnik rozpuszczalny ma krótsze cząsteczki cukropodobne, które rozpuszczają się w wodzie i są szybko metabolizowane przez mikroorganizmy w końcowym odcinku jelita cienkiego i pierwszej części jelita grubego. Błonnik nierozpuszczalny ma cząsteczki częściowo fermentowane przez bakterie w dalszej części jelita grubego, gdzie tempo pasażu jest wolniejsze, a gęstość drobnoustrojów znacznie większa. Reasumując: kupując produkty regionalne, możemy być zadowoleni, że dbamy o nasz układ pokarmowy – nasze zdrowie.

Zdzisław Kapera

usługi geodezyjne

- tyczenia budynków i budowli
- mapy do celów projektowych
- inwentaryzacje powykonawcze
- obsługa inwestycji
- podziały
- rozgraniczenia
- wyznaczanie, ustalanie granic
- mapy do celów prawnych

Jarosław Sanowski

SAN-GEO

✉ jarosan@sangeo.pl

📍 ul. Św. Sebastiana 20 32-020 Wieliczka

☎ 600-498-859

www.sangeo.pl

REPERTUAR MARZEC 2024

KINO WIELICKA
MEDIATEKA

SOLNEMIASTO
SP. Z O.O.

stowarzyszenie kin
studyjnych

sieć kin
studyjnych

01.03. PIĄTEK

18:00 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

02.03. SOBOTA

14:30 ZAGADKA KLARY MUU, (1-09), DUBBING, 5+

16:15 THE CHOSEN- SEZON CZWARTY WYBRANI, ODC. 1,2, (2-15), LEKTOR, 13+

19:00 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

03.03. NIEDZIELA

12:00 THE CHOSEN- SEZON CZWARTY WYBRANI, ODC. 3,4, (2-00), LEKTOR, 13+

15:00 ZAGADKA KLARY MUU, (1-09), DUBBING, 5+

16:30 PIES I ROBOT, (1-32), BEZ DIALOGÓW, 7+

18:30 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

04.03. PONIEDZIAŁEK

18:00 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

05.03. WTOREK

18:00 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

06.03. ŚRODA

18:00 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

07.03. CZWARTEK

18:00 SAMI SWOI. POZĄTEK, (1-59), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 13+

08.03. PIĄTEK KINO NIECZYNNE

09.03. SOBOTA

15:00 ZAGADKA KLARY MUU, (1-09), DUBBING, 5+

16:30 PIES I ROBOT, (1-32), BEZ DIALOGÓW, 7+

18:30 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

10.03. NIEDZIELA

12:00 THE CHOSEN- SEZON CZWARTY WYBRANI, ODC. 5,6, (2-13), LEKTOR, 13+

15:00 ZAGADKA KLARY MUU, (1-09), DUBBING, 5+

16:30 PIES I ROBOT, (1-32), BEZ DIALOGÓW, 7+

18:30 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

11.03. PONIEDZIAŁEK

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

12.03. WTOREK

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

13.03. ŚRODA

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

14.03. CZWARTEK

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

15 - 17.03. PIĄTEK - NIEDZIELA

50°N 4. MAŁOPOLSKI FESTIWAL PODRÓŻNICZY

18.03. PONIEDZIAŁEK

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

19.03. WTOREK

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

20.03. ŚRODA

18:00 NÓŻ W WODZIE, REŻ. ROMAN POLAŃSKI 1962 R. (1-30), POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 15+

GABINET FILMOWYCH CIENI - PRELEKCAJA + FILM

21.03. CZWARTEK

18:00 STREFA INTERESÓW, (1-45), NAPISY, 15+

22.03. PIĄTEK

10:00 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

16:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

18:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

23.03. SOBOTA

13:00 THE CHOSEN- SEZON CZWARTY WYBRANI, ODC. 7,8, (2-40), LEKTOR, 13+

16:20 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

18:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

24.03. NIEDZIELA KINO NIECZYNNE

25.03. PONIEDZIAŁEK

16:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

18:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

26.03. WTOREK

16:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

18:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

27.03. ŚRODA

10:00 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

16:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

18:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

28.03. CZWARTEK

12:00 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

16:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

18:30 KUNG FU PANDA 4, (1-30), DUBBING, 6+

29.03. - 01.04. KINO NIECZYNNE

FILMOWA ŚRODA*

KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA*

GABINET FILMOWYCH CIENI: PRELEKCAJA + FILM*

WYDARZENIA KULTURALNE*

* - DOTYCZY OZNACZONYCH SEANSÓW W REPERTUARZE BILETY

BILETY DOSTĘPNE W KASIE KINA ORAZ ONLINE NA STRONIE:

EKOBILET KINO WIELICKA MEDIATEKA

KASA KINA OTWARTA GODZINĘ PRZED PIERWSZYM SEANSEM FILMOWYM

PRZY ZAKUPIE BILETU ONLINE POPRZEC STRONĘ EKOBILET,

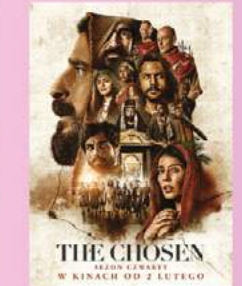
DOLICZANA JEST OPŁATA TRANZAKCYJNA

SAMI SWOI. POZĄTEK

KOMEDIA, OBECZAJOWA

THE CHOSEN SEZON CZWARTY WYBRANI

RELIGIJNY

ZAGADKA KLARY MUU

ANIMACJA

PIES I ROBOT

ANIMACJA, KOMEDIA, DRAMAT

KRÓTKA HISTORIA POLSKIEGO KINA

NÓŻ W WODZIE

DRAMAT, PSYCHOLOGICZNY

STREFA INTERESÓW

DRAMAT

KUNG FU PANDA 4

ANIMACJA, PRZYGODOWY

50°N 4. MAŁOPOLSKI FESTIWAL PODRÓŻNICZY - WIELICKA

KINO WIELICKA MEDIATEKA, PLAC M. SKULIMOWSKIEGO 3, WIELICKA, TEL. 123858838, FACEBOOK: KINO WIELICKA MEDIATEKA

Małopolski Bank Spółdzielczy

Zawsze Twoim Bankiem

www.mbsw.pl

Żyj aktywnie, bankuj szybko

z KONTEM AKTYWNYM

0 zł za prowadzenie rachunku,
gdy łączne wpływy na konto
w miesiącu poprzedzającym po-
branie opłaty wyniosły 3.000 zł
lub więcej

0 zł za obsługę karty płatniczej,
gdy w miesiącu poprzedzają-
cym pobranie opłaty dokonano
minimum 3 transakcje bezgotów-
kowe kartą lub dzięki Google
Pay, Apple Pay, Garmin Pay
i Fitbit Pay

0 zł za duplikat karty oraz akty-
wację bankowości internetowej

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny.